

CUM SĂ DEVII EXPERT ÎN FINANȚE PERSONALE ȘI SĂ-ȚI CREȘTI VENITURILE

Gabriel BALU

La sfârșitul acestui Ebook vei vorbi limba banilor iar ei vor deveni prietenii tăi!

„Orice lucru pe care mintea și-l poate imagina și crede, îl poate înfăptui!” - Napoleon Hill

Salutare și bine te-am găsit, eroule!

Sunt foooooaaaaarte entuziasmaaaaaat că ești aiciiiiii. Știu că nu se vede dar sper că simți acest lucru. Și sper că la fel ești și tu.

În timp ce scriu aceste rânduri simt o intensă bucurie interioară pentru că este primul meu material gratuit atât de valoros și doar când mă gândesc că el va ajunge în mâinile unor oameni care-și vor schimba pentru totdeauna relația cu banii, mi se zbârlește părul :)).

Sunt convins că acest Ebook te poate duce de la „*nu am bani să economisesc*” la „*în ce aș putea să investesc banii pe care i-am economisit?*”

Și știi de ce am curajul să afirm acest lucru? Pentru că această schimbare nu are legătură cu banii, ci are legătură cu tine. Tu te vei schimba, nu banii. Ei vor fi doar un efect al faptului că tu te-ai propulsat la următorul nivel! 🚀

Apropo, nu-ți face griji! Pentru că și pe partea de investiții am un material **100% GRATUIT** care te va învăța cum să ajungi **de la 0 la prima ta investiție profitabilă pe bursă!** 🚀 Accesează www.gabrielbalu.ro pentru a intra în posesia lui după ce parcurgi acest material. ✅

Totul pentru că vreau să fii cât mai educat financiar și cât mai în control asupra banilor tăi.
From 0 to hero! 🚀

Abia aștept să-ți vorbesc despre metode eficiente și practice, aplicate de mine și de alte persoane cu care lucrez, pentru a te împrieteni cu banii și a-i gestiona în avantajul tău. Apropo, aceste metode, deloc surprinzător, dau roade extrem de gustoase și sănătoase.

Ți-am pregătit zeci de pagini de **valoare adăugată aplicată**, nu teorie, care pe mine m-a ajutat să-mi schimb mentalitatea săracă, să-mi zdrobesc convingerile limitative despre bani, să-mi cresc veniturile, să-mi scad cheltuielile și să investesc. Practic, acele rezultate la care ajunge orice om atunci când:

- 👉 Are o dorință arzătoare;
- 👉 Se educă;

- 👉 Pune în aplicare ceea ce funcționează deja la alte persoane;
- 👉 Are răbdare și încredere în proces.

Însă înainte să intrăm în subiect, haide să ne cunoaștem mai bine pentru că vreau să avem o relație bazată pe comunicare și încredere – eu îți spun ceva despre mine acum și tu poți răspunde printr-un email către gabriel@proactiverz.ro cu lucruri interesante despre tine și, de ce nu, cu un feedback la acest material după ce reușești să-l parcurgi.

Cine sunt eu...?

Numele meu este **Gabriel-Iulian Balu**, am 26 de ani, locuiesc în București și din 2019 sunt pasionat de 2 domenii vitale care ne pot face viața mai bună: **DEZVOLTARE PERSONALĂ** și **EDUCAȚIE FINANCIARĂ**.

În Martie 2021 am pornit, pe **YouTube**, proiectul [ProActiverz](https://www.proactiverz.ro) prin care vreau să dezvolt nivelul educației din România (**sad fact: România e pe ultimul loc în Europa în ceea ce privește educația continuă**). De asemenea, găsești materiale gratuite de calitate (inclusiv acest Ebook) și pe www.proactiverz.ro și www.gabrielbalu.ro.

De ce dezvoltarea personală și financiară? Pentru că ele m-au schimbat ca om, ele m-au ajutat să **văd** ce nu mi s-a arătat 21 de ani, ele mi-au deschis mintea, ele m-au învățat mai mult decât am preluat în toți acești ani de la părinți, școală și societate. Iar acest lucru pe mine m-a impresionat extrem de tare, fapt pentru care, 5 ani mai târziu, am ajuns la rândul meu să dau mai departe aceste lecții de aur.

Acum când mă uit înapoi, nu-mi vine să cred că **o carte** m-a învățat mai multe despre bani decât 21 de ani de viață. De aia mă zgârie pe creier când aud anumite persoane că spun că cititul este demodat și doar teorie...

De când am dat peste aceste perspective diferite, pur și simplu viața mea nu a mai fost la fel. Pur și simplu eu nu am mai fost la fel (în sensul bun).

Sincer să fiu, eu îmi doresc să ajung bogat. De ce îmi doresc să ajung bogat? Pentru că am venit din sărăcie și știu că nu mai vreau să mă întorc acolo **niciodată !**

Sărăcia nu mi-a oferit niciun moment la care să mă gândesc cu drag. Ci mi-a oferit toate motivele pentru a-mi dori să nu mai dau ochii cu ea **niciodată !**

Cred că atât sărăcia cât și bogăția sunt niște alegeri ! Și mare noroc s-a abătut asupra noastră, a oamenilor, căci noi avem capacitatea de a alege, fie săraci, fie bogați.

Așa că m-am întrebat: **să ajungi bogat e greu, dar și să rămâi sărac toată viața nu e și mai greu ?**

Tu ce tip de greu alegi? Vrei să înduri greul sărăciei toată viața sau vrei să înduri greul drumului către bogăție, care poate dura câțiva ani?

Atenție, când spun bogăție, nu mă refer doar la cea din buzunar, ci și la cea din suflet, minte, corp și relații. Nu trebuie să cădem în capcana în care facem orice pentru bani!

Cei care mă cunosc mai bine, de mulți ani de zile, cunosc faptul că eu nu am avut niciodată bani să-mi fac plăcerile.

Ba chiar a trebuit să plâng câteva zile pentru ca părinții să-mi cumpere prima și ultima bicicletă, în școala generală (toți colegii mei aveau deja). Râmneam la un coleg care își cumpăra cornuri 7days aproape în fiecare zi iar eu salivam să-i simt gustul dar... de unde bani... 🙄

La liceu mergeam cu 3 lei pe zi, bani cu care puteam cumpăra o pungă de sticks-uri sau de chipsuri 🍟 și la majoratele colegilor dădeam cea mai mică sumă dintre toți pentru că ai mei nu aveau de unde să-mi ofere mai mult și asta venea la pachet cu rușine, desigur, până luam 2-3 pahare la bord și începeam să mă distrez 😄. Eu nici măcar nu mi-am făcut majoratul pentru că suma necesară depășea cu mult posibilitățile părinților mei. 🚫

La facultate la fel, țineam de bani cât puteam pentru că tot puțini erau. Sărăcia era atât de apăsătoare încât simțeam că nu voi scăpa niciodată de ea... 😞

După ce am terminat facultatea și am ieșit pe salariu, același lucru, cheltuielile creșteau 📈 iar eu simțeam că nici acum nu am suficient. **Cred că mintea mea deja era setată pe sărăcie** și parcă eram într-o cursă nocivă care nu se mai termina. Orice etapă începeam, ajungeam mereu în același loc, la lipsa banilor...

Ce a fost revelator pentru mine după ce am terminat facultatea, a fost fix lucrul de care fugea cel mai mult în viață: **CITITUL!** 📖

Trebuie să știi că noi oamenii învățăm și facem o schimbare în viața noastră prin 2 căi:

1 Fie căutând plăcere

2 Fie evitând durere

După cum bine ți-ai dat seama, motivația mea a fost evitarea durerii 💔. Mă durea că nu aveam bani...

Și de acolo a început o adevărată călătorie 🗺️ către o versiune din ce în ce mai bună a mea. Ce nu făcusem în 21 de ani, începeam să fac după ce am citit câteva cărți. ✅ Tot acolo am aflat că, pentru a rezolva problema banilor, toți oamenii bogați au apelat la un game-changer și asta i-a dus la bogăție.

Acel game-changer erau investițiile. Dar până să ajung la investiții, trebuia să-mi pun la punct finanțele personale.

Vreau să-ți ofer cât mai multă valoare, vreau să-ți dau cât mai multe sfaturi practice, pe care le poți aplica începând chiar de astăzi. Vreau să simți că acest Ebook îți rezolvă cu adevărat o problemă, nu va fi încă unul pe care îl citești, fără să aplici nimic. De aia am introdus anumite sarcini pentru tine, să solidifici informația cât mai bine în creier, prin practică!

Începând să citesc am observat că toți mentorii mei spuneau același lucru: dacă vreau o viață mai bună, e **DOAR RESPONSABILITATEA MEA** să mi-o creez! La fel cum e și a ta.

Nu trebuie să așteptăm la nimeni, nici la angajator, nici la profesori, nici la guvern, nici la prieteni, nici la familie, nici la rude, la nimeni.

Nimeni nu-și va asuma responsabilitatea pentru viața noastră.

Nimeni nu va veni peste ani și ani să spună că tu ești sărac din cauza lui. Însă tu vei trăi acea realitate zi de zi și doar tu știi cât de dureros poate fi.

Nu are rost să batem pasul pe loc așteptând să ne dea cineva impulsul de a acționa. Din moment ce avem atâtea exemple de oameni care au reușit și atâtea exemple de oameni care nu au reușit, haide să îi alegem pe primii, zic.

Iar faptul că ai descărcat acest Ebook deja e un început foarte bun în direcția unei **SCHIMBĂRI** majore pe plan **FINANCIAR**. Înseamnă că nu ești mulțumit de finanțele din viața ta și ai decis să te **EDUCI** pe acest plan. Doar prin **EDUCAȚIE** putem schimba **ORICE** aspect în viața noastră! Asta e convingerea mea absolută.

Așa că nu pot spune decât **FELICITĂRI!** Te asigur că va fi o călătorie palpitantă și frumoasă. Va fi o călătorie prin care vei prelua controlul asupra banilor tăi. **TU vei fi șeful !**

Însă, așa cum știi, nu e suficient doar să citești, trebuie să și **aplici!**

Da, știu că mai sunt și alte persoane în nișa asta. Însă partea de educație nu este nici pe departe prea aglomerată în țara noastră iar noi toți putem ajuta cât mai multe persoane. Așa că dacă vrei să ajuți și tu la rândul tău, le poți trimite acest material, dacă tu însuți simți că îți oferă suficientă valoare.

Unele din informațiile prezentate în acest Ebook pot părea simple, chiar ușor de aplicat, cunoscute de toată lumea (dar puse în practică doar de o mână de oameni), ceea ce te poate face să le tratezi superficial și să fii dezamăgit că nu am venit cu nu știu ce nebunii și SF-uri, astfel încât să simți că ai găsit o comoară. Dar nu te lăsa păcălit de această iluzie.

De ce?

Hai să-ți spun adevăratul **SECRET: MAJORITATEA NU ȚIN CONT DE ACESTE LUCRURI SIMPLE!** De aceea au probleme cu banii. Și nu doar cu banii. Drumul către o viață prosperă nu trebuie să fie unul care cere sacrificii foarte mari. Poate fi unul lin, dar presărat de obiceiuri mici, care, repetate pe o bază constantă, te pot face să spui „*uau, de unde am pornit și unde mă aflu acum!?*”

O să repet aceste lucruri de mai multe ori pe parcursul materialului pentru că este foarte important să le înțelegi:

- ▶ **Constanța bate genialitatea!**
- ▶ **Rutina bate efortul!**
- ▶ **Repetiția bate intensitatea!**
- ▶ **Des bate rar!**

Oamenii nu devin foarte buni sau experți în anumite domenii pentru că s-au trezit dimineața cu o doză nemaivăzută de imaginație sau pentru că au depus o săptămână un efort supraomnesc de a munci 24 din 24 de ore. Ci pentru că au repetat lucruri simple, până le-au automatizat și au trecut la următoarele pe care le-au repetat și automatizat și tot așa.

La fel e și cu banii. Nu poți să fii bun în ceva ce nu ai mai făcut niciodată. Da, gestionarea banilor în viața multor persoane nu se întâmplă niciodată în adevăratul sens al cuvântului. Ci trebuie să o iei cu pași mărunți, de la simplu la complex, din aproape în aproape pentru a ajunge departe. Pașii mărunți te duc la destinația care se află la 10km depărtare, nu 2 sărituri de 5km pe care oricum nu ești capabil să le faci.

Acest material este un ghid practic pentru a prelua controlul asupra viitorului tău financiar! Să îți îmbunătățești finanțele personale (și nu numai) nu înseamnă să faci eforturi extraordinare sau să dai vreun tun peste noapte, ci doar să faci **CEEA CE MAJORITATEA IGNORĂ!** Și ceea ce majoritatea ignoră sunt fix aceste lucruri simple pe care urmează să ți le expun în detaliu mai jos.

Atât de simplu! Dar atât de complicat...

Ține minte: „**Fă azi ceea ce alții nu fac, pentru a trăi mâine așa cum alții doar visează!**” - **Zig Ziglar**

Chiar dacă am spus că unele informații vor fi simple, ce voi aborda eu în acest Ebook, nu vei găsi gratis **niciunde** în online! Nimeni nu dă informație atât de calitativă decât contracost. Ei bine, eu am vrut să schimb jocul!

FOARTE IMPORTANT:

- 👉 Nu citi acest Ebook într-un mod superficial.
- 👉 Nu îl citi în timp ce asculți muzică.
- 👉 Nu îl citi când ești nervos.
- 👉 Nu îl citi când ești obosit și îți pică ochii-n gură.
- 👉 Nu îl citi când altcineva vorbește cu tine.
- 👉 Nu îl citi în timp ce scrii mesaje.
- 👉 Nu îl dacă nu ești pregătit să accepți o nouă perspectivă.

Pentru că vor trece pe lângă tine informații extrem de prețioase și atunci n-am făcut nimic. Eu mi-am pierdut timpul scriind și tu ți l-ai pierdut citind. **Fii aici și doar aici!**

Orice distragere care îți poate *răpi* atenția trebuie eliminată. Pentru că orice distragere poate diminua **VALOAREA** pe care am pregătit-o pentru tine...

Pentru a lua maximul din acest Ebook, trebuie să fii **100% concentrat** pe ce o să-ți prezint, doar tu cu tine sau cu iubita/ soția/ un prieten care să nu te scoată din această stare. Pune-te la o masă, ia un carnet și un pix, închide internetul și extrage ceea ce simți că este relevant pentru tine. Este dovedit că procentul de retenție a informației va fi mult mai mare în acest fel.

Așa că noi doi vom face un pact. Eu îți promit că dau tot ce am mai bun, iar tu îmi promiți că vei citi 100% concentrat și vei aplica aceste informații. E win-win pentru amândoi, situația ideală în care nimeni nu are de pierdut.

Și, de asemenea, am rugămintea să faci fiecare sarcină (task) pe care ți-o voi trasa pe parcursul acestui material. Vreau să te pun la treabă chiar dacă acest lucru s-ar putea să te scoată puțin din zona de confort și să te facă să spui „*n-am chef acum, o să fac sarcina mâine*”. Nu o lăsa pe mâine, te rog, dacă ai ajuns la ea, este important să o faci pe moment, **să nu mai facem din amânare un obicei.**

✓ **Task 1:** **Promite-ți chiar acum cu voce tare următorul lucru:** „Promit că nu voi trece peste nicio sarcină din acest Ebook și mă voi strădui să o execut până când îmi voi forma un nou obicei productiv”!

Te simți ca un ciudat? Ți-e rușine de tine însuși să o faci? Așa și trebuie, **ieși din zona de confort!**

Dacă ai ajuns aici și citești această frază dar încă nu ai verbalizat promisiunea hotărât, fără rușine și fără urmă de îndoieli, atunci te rog, fă-o acum, înainte să trecem mai departe.

Poate că nu are logică pe moment, știu că este posibil. Însă te rog un lucru: **ai încredere în proces** și vei vedea că, dacă vei face toate sarcinile (task-urile) și după ce vei termina de citit materialul, totul va avea logică.

Și aici mi-am adus aminte de un citat al lui **Steve Jobs**, fondatorul Apple:

„You can not connect the dots looking forward. You can only connect the dots looking backward”

Așa că dacă punctele tale nu se conectează acum, e perfect normal să fie așa. Nu ești singurul, nu te speria. **Ai încredere în proces!**

Ca un ultim îndemn înainte să începem, te-aș ruga următorul lucru: să pui la **ÎNDOIALĂ** tot ce ai învățat sau ce ți s-a inoculat în minte până acum despre bani și pune-ți, de câte ori simți că ceea ce îți prezint e diferit față de ceea ce ai învățat tu, întrebarea: „*Dacă are dreptate? Dacă ceea ce am fost învățat este greșit?*” Lasă pentru un moment convingerile tale să se odihnească și dă-mi o șansă. De fapt, dă-i o șansă unei versiuni a ta mai educate financiar.

Acest îndemn îl dau în măsura în care pentru mine a funcționat acest lucru, să nu arunc din start perspective diferite față de cele cu care eram obișnuit, ci pur și simplu să le analizez și să observ dacă îmi pot servi în viață. **Cea mai bună decizie!**

✓ **Task 2:** ***Vreau să notezi ce gânduri îți apar pe parcursul întregului material. Vreau să știi ce gânduri și emoții te încearcă. De ce? Pentru că ce cunoști, nu poți îmbunătăți. Iar faptul că ții o evidență, crede-mă că te ajută enorm de mult.***

A da, era să uit. Probabil că dacă vei citi doar o dată, vei rata unele lecții care nu îți par atât de importante la prima lectură, mie mi se întâmplă asta. Mereu găsesc perspective cu totul noi când citesc de 2 ori o carte. Așa că te-aș ruga să revii la acest material după aproximativ 2-4 luni.

Acest proces de schimbare nu va fi un sprint, nu vei citi acest material și gata, viața ta deja arată diferit. Aici suntem la un maraton, în care, așa cum am spus, facem schimbări constante, implementăm obiceiuri mici, dar zilnice, care ne pot schimba cu adevărat situația financiară în bine pe termen lung.

Nu în ultimul rând, dacă simți vreodată că te blochezi și ai nevoie de un sprijin și de un exemplu concret, pentru a face acest proces de învățare cât mai direct, putem stabili împreună o ședință de consultanță gratuit **1to1** de 30 de minute.

Bun! Acum că am stabilit modul în care vei profita la maxim de acest material, hai să-i dăm drumul!

Ești pregătit?

„Prețul libertății se măsoară în vise, voință și capacitatea de depășire a dezamăgirilor care apar, în mod inevitabil, de-a lungul drumului!” - Robert Kiyosaki

Poate te întrebi peste ce surprize vei da în acest Ebook. Voilă 🙌

1. De ce avem probleme cu banii?	14
2. Ce pierzi dacă nu te educi financiar?	50
3. Independența financiară	69
4. Fă ordine în viața ta financiară	77
5. OBLIGATORIU! NU SĂRI PESTE ACEST PAS!	85
6. Crește-ți venitul	88
7. Ce mai aștepti?	95

Vom începe această călătorie de la simplu la complex pentru că așa se întâmplă totul în această frumoasă viață. Este o lege a universului pe care noi ne dorim să o respectăm. Astfel, avem toate șansele să facem o schimbare majoră și sustenabilă în finanțele noastre și nu numai.

Deci toți sorții sunt în favoarea noastră, acum trebuie doar să nu ne sabotăm singuri prin simplul fapt că trecem direct la părțile care par cele mai apetisante din cuprinsul de mai sus. Te rog să parcurgi materialul chiar în ordinea prezentată pentru că, din moment ce am trecut prin toate aceste momente, am eu o vagă idee că aceasta este ordinea corectă.

Gata cu vorba, hai să trecem la treabă. Freacă-ți mâinile, respiră adânc, apucă foaia și pixul șiiiiiiiiiii..... și nimic, te aștept la primul capitol :)).

„Dacă un stejar de 30 de metri ar avea mintea unui om, atunci ar crește doar 3 metri!” - T. Hark Eker

Banii bată-i norocul! Cred că era și o melodie asemănătoare, nu? :)) În fine, nu asta e ideea.

Nu te-ai întrebat niciodată de ce oamenii nu au bani?

De ce oamenii cheltuiesc tot de la lună la lună?

Nu te-ai întrebat niciodată de ce unii sunt bogați și alții săraci?

Sau de ce bogații devin din ce în ce mai bogați iar săracii din ce în ce mai săraci?

De ce muncim zeci de ani din viață pentru bani despre care nu învățăm nici măcar 1 oră pe zi/săptămână cum să-i gestionăm

Sau nu ai fost niciodată curios de ce se dau doar argumente superficiale la aceste întrebări?

Ține-te bine căci vom perfora serios suprafața în următoarele pagini (poate ajungem la chinezi 😄) și vom aborda lucruri mult mai profunde, care pe unii s-ar putea să-i supere iar pentru alții ar putea fi o revelație.

1. De ce avem probleme cu banii?

Banii, un cuvânt atât de scurt, dar totuși încărcat cu atâta emoție, pozitivă și negativă deopotrivă.

Încărcat cu fericire sau cu disperare. Încărcat cu sentimente de eliberare sau de robie.

Niște hârtii pentru care ne rupem zeci de ani din viață pentru a-i avea.

Niște cifre pe ecranul telefonului pentru care oameni dragi se ceartă și se despart.

Niște iluzii care reprezintă motivul principal al divorțurilor.

Motivul pentru care ne cumpărăm pasive pe care nu ni le permitem, iar mai apoi trăim cu o povară pe care nu ne-o dorim.

Motivul pentru care ne supraîndatorăm, doar ca să săracim super repede.

Motivul pentru care rămânem săraci încercând să arătăm că suntem bogați.

În timp ce scriu aceste rânduri îmi vine să mă întreb: Oare nu costă banii prea mult? Oare nu le dăm o putere prea mare asupra noastră? Oare nu lăsăm banii să ne influențeze deciziile? Și dacă da, de ce? Oare sunt banii buni sau răi? Sau sunt doar niște mijloace?

Scuză-mă că mă pierd printre întrebări, însă uneori am învățat o lecție foarte importantă: Calitatea vieții noastre depinde de calitatea întrebărilor pe care ni le punem.

Banii, pentru unii cel mai nemernic stăpân iar pentru alții cel mai bun angajat. Ceva ce cu toții ne dorim, însă deseori ascundem această dorință din teama de a nu fi considerați fie superficiali, fie avari, fie materialişti, fie lipsiți de credință și de spiritualitate, fie corupți, fie ce-ți mai vine ție în minte. Cred că subiectul banilor este unul în jurul căruia gravitează cele mai multe convingeri limitative.

Prin urmare, putem adăuga pe listă:

1.1. - Teama de a-i vrea și de a-i avea

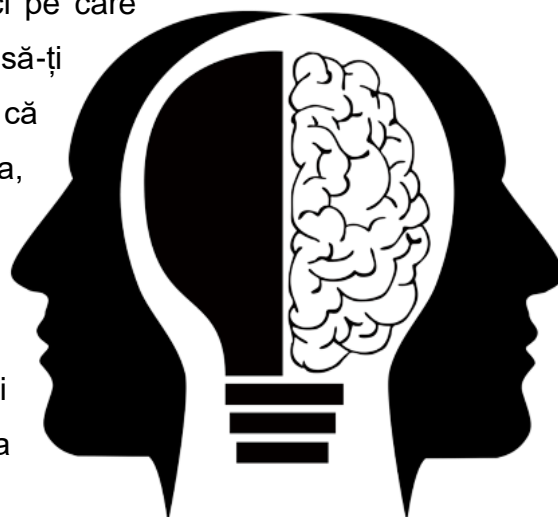

Da, chiar dacă sună ciudat, este cât se poate de adevărat. Există oameni cărora le este frică de bani.

Iar această teamă este provenită din sentimentul că vom fi judecați, criticați, priviți cu ochi ciudați, vorbiți pe la colțuri, că uităm adevăratele valori în viață, că ar fi multe alte lucruri mai importante (iubirea sau sănătatea) de care ne debarasăm în favoarea banilor și că am fi caracterizați de superficialitate.

În câteva secunde ți-am enumerat doar câteva frici pe care inconștient le simțim în relație cu banii. Sper cu adevărat să-ți trezesc cel puțin un gând în care să te regăsești, pentru că acela e momentul când deja încep să-ți captez atenția, atunci când simți că rezonzi cu mine.

Hai să fim sinceri cu noi înșine, de multe ori evităm subiectul banilor tocmai din aceste motive (enumerate mai sus) și este nevoie de ceva curaj să vorbești despre ei. Așa că ce facem? **Ne inducem convingerea că nu-i vrem.**

Și știi foarte bine că noi acționăm pe baza convingerilor sau credințelor noastre cele mai puternice. O convingere este un set de reguli pe baza cărora am trăit atât de mulți ani, încât ele ne-au modelat realitatea. Ba chiar **au devenit realitatea noastră**.

Fun fact: *Credințele ne intră în subconștient fie că sunt pozitive sau negative/ limitative, subconștientul nu este capabil să facă diferența.*

Haide să-ți spun ceva super interesant: Așa cum vrei să ai parte de iubire și sănătate, **e perfect normal să vrei să ai parte și de bani**. De ce nu ne judecăm pentru faptul că ne dorim prea multă iubire? De ce nu ne judecăm pentru faptul că ne dorim să fim sănătoși? De ce ar fi una mai prejos decât alta?

Hai să te întreb ceva: La ce vrei să renunți chiar acum? La mâna dreaptă sau la mâna stângă? La piciorul drept sau stâng? La ochiul drept sau la cel stâng? La urechea dreaptă sau la cea stângă? Care-i mai important/ă pentru tine?

„WTF!?! Ești nebun?! Ce-i cu întrebările astea? Nu vreau să renunț la nimic... Auzi la el, hai că m-ai enervat!”

Ahaaaaa, exact. Te-ai prins ce am vrut să fac? Dacă nu vrei să renunți la părțile corpului, atât de importante, de ce ai vrea să renunți la bani în detrimentul iubirii sau sănătății? Hai să le avem pe toate și să trăim în armonie. Avem atâtea exemple că se poate.

Există 3 planuri esențiale ale vieții:

👉 Relații

👉 Sănătate

👉 Bani

Atunci când unul lipsește, ceva din noi lipsește și nu putem fi pe deplin împliniți și fericiți. Așa că trebuie să învățăm să punem la punct fiecare plan, **inclusiv cel financiar!**

Se pare că oamenii nu-și dau seama că își sacrifică cea mai mare parte din viață (*40 de ore pe săptămână x 40 de ani care nu mai pot fi recuperate niciodată*) muncind pentru bani, după care tot ei spun că ești superficial dacă vrei bani...

Wtffffffffff!? Unde-i logica? Deci dacă banii, pentru care muncești 40 de ani din viață, nu sunt importanți, atunci sănătatea pentru care nu muncești deloc, ba chiar îți bați joc prin fast food, sucuri, țigări, lipsa sportului de ce ar fi mai importantă? Numai mie mi se pare un paradox?

De ce trebuie să vrei bani doar ca să supraviețuiești, să duci un stil de viață mediocru? De ce să nu ai bani ca să trăiești viața la care visezi?

Nu trebuie să-ți fie teamă să vrei bani, nu trebuie să-ți fie teamă să-i ai, nu trebuie să-ți fie teamă să vorbești despre ei, nu trebuie să te simți complexat când ești meticulos cu ei, nu ai de ce să te simți marginalizat că știi să-i gestionezi și nu ai de ce să fii rușinat că-i investești!

De fapt, acestea sunt credințele și abilitățile pe care **este necesar** să le dobândești și să trăiești pe baza lor, doar că societatea nu vrea să le însușim.

O să închei această pledoarie cu un citat pe care l-am preluat din cartea **Secretele minții de milionar – T. Harv Eker**, pe care o găsești [aici](#):

„Niciun gând nu trăiește pe gratis în capul nostru!”

Întreabă-te dacă ești dispus să plătești costul imens care vine la pachet cu convingerile negative pe care le lăsăm să ne intre-n cap și care ne definesc realitatea.

1.2. - Mentalitatea

Acest lucru vine mână-n mână cu ce am vorbit mai sus și se leagă de modul în care te raportezi la bani, nu fizic, ci **mental** și **spiritual**. Este vorba despre **ce relație ai la nivel subconștient cu banii**.

 Atenție, nu conștient, ci subconștient!

Ce gândești despre aceștia?...

Ce gânduri și sentimente te încearcă atunci când îți vin în cap sume mari de bani?...

Ce emoții te inundă atunci când te gândești la sărăcie?...

Ce îți vine instant să spui atunci când auzi despre investiții?...

Ce spui în mintea ta când vezi un om bogat?... Începi să-l denigrezi spunând că a furat și sigur e nefericit?

Ce verbalizezi atunci când observi o casă frumoasă sau o mașină de lux?... Te sperie gândul și crezi că nu o să le ai niciodată?

Cum te simți atunci când te vezi pe o plajă nefiind stresat de aspectul financiar?... Te entuziasmează și energizează gândul sau revii rapid cu picioarele pe pământ crezând că nu-ți vei permite niciodată acel lifestyle?

Dacă da, atunci cel mai probabil mentalitatea ta e plină de **convingeri negative** sau **limitative** de care trebuie să scapi pentru că, după cum ți-am spus, **ele îți ghidează viața**. Ele sunt bălăriile care îți inundă grădina în care tu vrei să cultivi cel mai roditoare fructe.

Nu vei ajunge niciodată să ai bani gândind negativ despre aceștia. Pentru că **ce gândești determină ceea ce spui și modul în care acționezi**. De cele mai multe ori, acesta este **principalul motiv** care ne sabotează viața financiară. Și este foarte important să căutăm înăuntrul nostru și să observăm de unde provin aceste convingeri care nu ne servesc.

Fun fact: Cele mai multe convingeri negative pe care le avem, sunt preluate din exterior, nu sunt auto-induse. Alte influențe exterioare ni le-au predat.

De aceea ți-am pus întrebările de mai sus. Și asta ne aduce la 🖐

TASK 3: Gândește-te bine la toate convingerile, credințele, părerile negative pe care le ai despre bani și pune-le pe foaie. Vorbesc serios, fă asta chiar acum :).

Next, întoarce-te în trecut și încearcă să-ți aduci aminte cum se raportau, cum vorbeau și cum acționau figurile de autoritate din viața ta (părinți, frați/ surori mai mari, bunici, rude, profesori, prieteni, etc.) în ceea ce privește banii.

Aveau bani sau nu? Se certau din cauza banilor sau nu?

Munceau extrem de mult pentru bani sau banii veneau ușor?

Se limitau foarte mult sau trăiau așa cum își doreau?

Se împrumutau și dacă da, cum se simțeau?

Sau nu era nevoie pentru că veniturile erau suficiente?

Blestemau banii și îi blamau efectiv sau îi binecuvântau?

Înjurau de fiecare dată bogații sau îi stimau? Erau fericiți și săraci sau erau nefericiți și săraci?

Ai convingeri de genul: „*bani se fac greu*”, „*bogații sunt hoți și zgârciți*”, „*bani sunt rădăcina tuturor relelor*”, „*nu poți să faci bani cinstit*”, „*unii au făcut bani din noroc*”, „*mai bine sărac și fericit decât bogat și nefericit*”... și altele asemenea?

Gândește-te bine, ia-ți tot timpul necesar și scoate la suprafață toate credințele negative care te blochează mental și scrie-le pe o foaie. Probabil că vei fi chiar și tu uimit cu câte *buruieni* e inundat *subconștientul* tău.

Știi ce este mai greu decât un lucru tehnic, precum descărcarea unei aplicații urmărirea a cheltuielilor, însă este necesar. Pentru că nici acea aplicație nu te va ajuta dacă tu nu ești pregătit mental.

De ce este important să te gândești la toate aceste lucruri? Long story short. 🖱

Noi când suntem copii, nu suntem niște ființe raționale, creierul nostru nu este dezvoltat astfel încât să înțelegem ce este bine și ce nu. În copilărie, noi depindem foarte mult de „*îngrijitori*” (de care ți-am spus mai sus) și suntem ca niște bureți care absorbim orice fel de informație, pozitivă sau negativă. Iar acea informație intră direct în subconștient, pentru că rațiunea în copilărie ne lipsește (partea rațională a creierului se maturizează la 25 de ani).

Mentalitatea noastră reprezintă 95% subconștient și doar 5% parte conștientă. Partea proastă este că, odată intrate în subconștient, acele convingeri formează rădăcini adânci și sunt foarte greu de schimbat. Cum intră? **Prin repetiție și asociere.** Repetiție din partea „*îngrijitorilor*” și asociere din partea subconștientului care face legătura între bani și lucruri negative sau între bani și durere.

Din aceste motive am spus că aceste convingeri sunt induse din exterior. Tu nu te-ai întâlnit până să crești cu situații negative în care să blamezi banii, ci le-ai preluat de la alte persoane care aveau autoritate asupra ta.

După cum ai văzut, majoritatea deciziilor noastre sunt dominate de subconștient. Deci, atât timp cât tu la nivel subconștient nu ai rădăcini sănătoase, acestea îți vor ucide fiecare fruct pe care încerci să-l plantezi.

De aici începe fiecare proces de schimbare, nu doar cel financiar. De la **conștientizare** și de la eliminarea buruienilor care să facă loc unor fructe delicioase.

Îmi plac foarte mult aceste analogii între minte și natură, pentru că, nu știu dacă ai observat, însă și noi oamenii respectăm același principiu în creșterea noastră după care funcționează natura și universul.

Când vrei să plantezi niște legume în pământ, dar acel pământ este plin de buruieni, nu te apuci să plantezi peste ele, căci va fi în zadar, buruienile îți vor înăbuși și omorî legumele.

În primul rând vei extirpa toate buruienile pentru ca terenul să fie propice pentru plantarea legumelor. Și abia apoi vei planta semințele și le vei îngriji pentru a-ți oferi roadele așteptate. E logic, nu?

La fel trebuie să privești și subconștientul. El este pământul în care alții au plantat buruieni, dar treaba ta acum este să le extirpi, să cureți pământul, să plantezi legumele și să ai grijă de ele să crească armonios.

Iar partea bună e că poți face aceste lucruri, poți schimba aceste convingeri. Cum? Exact așa cum au fost și preluate de subconștient. Îți mai aduci aminte expresia: „**cui pe cui se scoate?**” Îți mai aduci aminte cum au intrat acele convingeri în subconștient? Exact, la fel le poți și schimba!

Prin repetiție și asociere. Și îți voi da câteva exemple: ☞

- Prin citirea unor astfel de materiale.
- Prin urmărirea unor podcast-uri de educație financiară
- Prin lucrul cu mentori sau psihoterapeuți (nu, nu ești nebun dacă faci asta, este doar o altă convingere limitativă a românilor)
- Prin asocierea banilor cu lucruri bune
- Etc...

Sper că am reușit să produc până aici o adevărată revelație în mintea ta. Te rog frumos să nu treci mai departe până când nu faci acest task, este foarte important. ✓

Dacă ți-a plăcut ce am vorbit până acum, îmi poți lăsa un feedback pe email, la gabriel@proactiverz.ro

1.3. - Lipsa educației financiare

Dă-i unui om sărac (mental) 1.000\$ și se va întoarce cu un Iphone. Dă-i unui om bogat (mental) 1.000\$ și se va întoarce cu acțiuni Apple. Realitatea este aceeași pentru fiecare, 1000\$! Modul în care aleg cei doi să răspundă și alegerile pe care le fac reprezintă singura diferență în viață.

Atunci când gândești doar în termeni de „*a cheltui*”, asta este o **alegere (emoțională)**, care îți aduce plăcere de moment, plăcere pe care creierul tău o caută. Dar în viitor...

Atunci când gândești în termeni de „*a economisi și investi*”, și abia apoi „*a cheltui*”, la fel, este o **alegere (rațională)**, care nu îți aduce plăcere de moment, ci îți aduce beneficii pe termen lung, însă aici trebuie să te lupți cu subconștientul.

Este de la sine înțeles că fără o educație solidă în spate, nu poți avea parte de evoluție și stabilitate pe termen lung. Și asta se aplică în orice arie a vieții, nu doar în cea financiară.

Și pe termen lung ar trebui să îți dorești, pentru că bănuiesc că ai de gând să-ți trăiești viața și să apuci minim 80 de ani. Așa că trebuie să facem schimbări care să dureze. Iar schimbările care să ne susțină zeci de ani se fac prin educație!

Știi că nu putem atinge scopuri care sunt peste nivelul nostru de dezvoltare? Noi suntem plafonul, noi suntem limita, noi suntem cerul - Sky is the limit. Iar dacă cerul nu este foarte departe de pământ... Ei bine... Știi tu :))

Cu alte cuvinte, noi plafonăm potențialul nostru prin faptul că nu vrem să ne dezvoltăm. Mie sincer nu-mi place acest termen, plafonare, însă sunt nevoit să-l folosesc.

De exemplu: Dacă acum câștigi 1000€ pe lună, atunci înseamnă că tu cunoști informații și aduci valoare de 1000€ pe lună. După cum observi, este vorba despre tine. Ba chiar aș putea afirma că salariul pe care îl avem este cel pe care îl merităm!

Să repet. Venitul pe care îl avem este cel pe care îl merităm!

Ce ai simțit când ai citit această afirmație? Nu uita, notează.

Partea bună este că acolo undeva, în exterior, există alte informații pe care tu nu le cunoști și care te-ar putea propulsa către 1500€ pe lună, o **creștere de 50%**. Poate informații tehnice, poate

de vânzări, de marketing, poate informații despre abilități de comunicare, poate despre personalitate, etc...

Partea mai solicitantă, să nu-i spunem rea (căci oricum nu e), este că tu trebuie să cauți acele informații, ele nu vin de la sine către tine în timp ce tu pierzi vremea la televizor. Apucă-te de „săpat”.

Tu trebuie să faci o introspecție obiectivă să vezi unde mai poți lucra. Să ieși puțin din propria bulă și să te privești din exterior.

Sau dacă nu reușești singur, roagă alte persoane, colegi sau prieteni, să-ți dea un feedback obiectiv. Spune-le că nu te superi dacă îți vor declara ce cred ei cu adevărat despre tine și ce zone din viața ta ai mai putea îmbunătăți. Toți avem de îmbunătățit ceva la noi, să credem că suntem perfecți este doar biletul sigur către autodegradare!

Vei vedea că această metodă de a afla lucruri despre tine este extrem de utilă.

După cum observi, **mai întâi trebuie să crești tu**, iar mai apoi visurile și obiectivele tale se vor transforma în realitate!

Cu alte cuvinte, **tu din prezent nu ar trebui să aibă nicio șansă să atingă acele obiective.**

Dar tu din viitor, dacă vei începe de astăzi să te dezvolti, să te reclădești, ar trebui să atingă fără nicio problemă acele obiective.

Ce poți face tu din prezent, este să te educi și să te dezvolti astfel încât să poți îndeplini obiective mici pe drumul către acele obiective mărețe.

Dacă ți-ai setat obiective nesimțit de mari, atunci împarte-le în unele mai mici, pe care să le poți atinge cu ce știi în prezent și cu ce vei învăța pe parcurs. Aceste obiective mici, acești pași singulari simpli, la prima vedere nesemnificativi, pe care îi poți face tu din prezent, te vor duce la acele obiectiv colosal, la acel maraton de 10 km pe care, tu din viitor, îl poți duce la bun sfârșit!

Gândește-te la următorul lucru: 👉 Ai făcut școala generală 8 ani. Liceul 4 ani. Facultatea încă 3-4 ani. Deci undeva la 15-16 ani i-ai petrecut în sistemul de învățământ. Dar acum fii sincer cu tine și spune-ți câți ani ai petrecut învățând despre bani.

Se adună măcar un an? Nu este nicio rușine să recunoști, să știi. Până la urmă o faci față de tine, nu față de mine. Și nu este nici prea târziu să începi să înveți chiar de acum să-ți gestionezi banii, să economisești, să nu te lași ghidat de impuls în cumpărături, să investești, etc...

E de la sine înțeles că dacă nu înveți să faci un lucru, nu vei ști să-l faci. Sau, cel puțin, ar trebui să fie evident. Însă mulți oameni refuză să se educe, sperând că rezolvarea va veni din altă parte... **Nimic mai fals!**

Așa cum sănătatea, aspectul fizic, alimentația, relațiile sunt responsabilitatea ta, nu ai voie să neglijezi aspectul financiar sub nicio formă!

Cred că știi povestea cu cei 3 purceluși care și-au clădit o casă din diverse materiale. Dar numai casa celui de-al treilea a reușit să reziste în vremuri provocatoare. Fix la fel e și cu educația financiară. Fără ea, „casa” ta va cădea la primul „vânt” mai puternic.

Aici, casa = bugetul tău

vânt = pierdere a locului de muncă, îmbolnăvire, incapacitate temporară de a munci, cheltuieli majore neprevăzute, cheltuieli impulsive, etc..

România încă este pe ultimul loc în ceea ce privește educația financiară însă asta nu e o scuză pentru niciunul dintre noi. Și când m-am apucat eu să mă educ, acum 5 ani, tot asta era statistica, însă **cine vrea o schimbare, o face! Fără scuze!**

Sunt atâtea surse de unde ne putem lua informații prețioase, însă trebuie să ne dorim cu adevărat. Pentru că doar o dorință arzătoare conduce spre acțiune. Am vorbit mai pe larg despre acest subiect, [aici](#).

Educația financiară îți poate salva mii, zeci de mii, sau sute de mii de euro pe care tu i-ai da altora să-ți administreze banii pentru care muncești zeci de ani. Și cum se traduce acest lucru? Prin faptul că **educația financiară îți poate salva la propriu ani din viață.**

Înainte să trecem mai departe, o să-ți las și aici o sarcină. 📌

✓ **Task 4:** Dacă nu ai parcurs următoarele cărți de educație financiară, te voi ruga să le comanzi chiar acum:

- 1 De la idee la bani - Napoleon Hill - <https://bit.ly/3Cptzov>
- 2 Secretele mintii de milionar - T. Harv Eker - <https://bit.ly/3ADMieY>
- 3 Cel mai bogat om din Babilon - George Clason - <https://bit.ly/3PEDMjO>

- 4 Tata bogat, tata sarac - Robert Kiyosaki - <https://bit.ly/3Cm4ZVM>
- 5 Cadranul Banilor - Robert Kiyosaki - <https://bit.ly/3QZ6NYJ>
- 6 Draga, unde-s banii? - Adrian Asoltanie - <https://bit.ly/3QDkw7G>

De asemenea, te poți abona la canalul de Youtube ProActiverz și să parcurgi materialele din playlist-ul de educație financiară, aici:

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLw1MVqmqIMABIGjRuoJEEJ-xb1rQ4kmvJ>

Cu plăcere! 😊

Și chiar acum mi-a venit în minte următoarea analogie, pentru a înțelege și mai concret ce vreau să spun. Pe mine sincer aceste analogii mă ajută foarte mult să conștientizez și mai bine anumite lucruri și să am acel moment de "ahaaaaaaa, deci asta...".

Crezi că brațele pe care le folosești în mod uzual pentru a mânca, șterge praful, căra o sacoșă, scrie mesaje, tasta la calculator, te vor ajuta să faci 40 de flotări? Nu! **Mușchiul se atrofiază!**

Crezi că picioarele cu care doar mergi te vor ajuta să faci 20 de genoflexiuni cu bara în spate? Nu! La fel, **mușchiul se atrofiază!**

Exact la fel e și cu creierul, cu mentalitatea noastră.

Dacă tu folosești creierul doar pentru sarcini uzuale, pentru a te gândi la ce faci mâine, ce mănânci la prânz, la ce film să te uiți diseară, **creierul se atrofiază!**

Ajută creierul să te ajute, ajută-l să aibă grijă de tine, scoate-l din zona de confort și dă-i să pape niște educație, niște exerciții mentale, niște întrebări, niște informații care să te ducă la acel moment de "ahaaaaaaa, deci de-asta...", pune-l la treabă, nu-l lăsa se se plafoneze.

1.4. - Lipsa unui model/ Exemplele din copilărie

Vreau să te întreb din nou pentru că mi-am mai adus aminte de o altă perspectivă... cum se descurcau părinții tăi și bunicii tăi cu banii când erai copil? În principal părinții. De fapt, nu trebuie să-mi răspunzi mie. Important e să-ți răspunzi ȚIE!

De ce te întreb asta?

Pentru că, așa cum am mai spus, noi **suntem „construiți” în așa fel încât să învățăm prin ceea ce vedem la figurile de autoritate din viața noastră.**

Prin urmare, ceea ce fac și spun părinții în legătură cu banii (dacă îi câștigă greu, dacă se ceartă des din cauza lor, dacă spun lucruri rele despre aceștia, dacă se împrumută, dacă au multe datorii, dacă toată viața trăiesc de pe o lună pe alta, etc.) va cântări **EXPONENȚIAL** mai mult decât ceea ce ne spun ei nouă în legătură cu ce ar trebui să facem cu banii („*învață pentru a avea un serviciu bun, unde ești plătit bine, ca să nu ai probleme pe care le avem noi*”), chiar dacă ne vor binele.

Și acest punct 4 este foarte important pentru că cele mai multe convingeri pe care le avem sunt preluate inconștient din exterior încă de când suntem copii, nu ne lovim de ele la primă mână. Adică nu dăm noi nas în nas în mod individual cu o anumită situație la 5 ani să putem trage singuri concluzia că „*banii sunt ochiul dracului*”.

Ci le preluăm pe pilot automat de la părinți, prieteni, societate, rude, etc. Pentru că noi oamenii suntem ființe ale repetiției și subconștientul nostru așa învață, **prin repetiție și asociere**. Drept urmare, dacă toată copilăria ta ai auzit doar lucruri rele despre bani și ai stat doar „*sub aripa*” unor persoane sărace, atunci ce crezi că va auzi pe bandă rulantă subconștientul tău? Va asocia banii cu un lucru rău, de evitat, evident.

Leagă punctul 4 cu punctul 2 și vezi de unde provin aceste convingeri care te blochează. Ia-ți timp, nu te grăbi, e spre binele tău.

Fun fact: Când erai copil, nu-ți puteai alege modelul, nu aveai de ales. Acum când ai crescut, stă total în puterea ta să alegi ce modele vrei să urmezi!

Asta am făcut și eu. Am îmbrățișat perspective noi, am însușit viziuni diferite, nu le-am dat cu piciorul pentru că 21 de ani auzisem altceva. Ci le-am ascultat tocmai din acest motiv, pentru că 21 de ani auzisem altceva.

Este atât de importantă fraza asta încât o voi repeta.

Nu am dat cu piciorul pentru că 21 de ani auzisem altceva, ci am îmbrățișat aceste viziuni noi tocmai pentru că 21 de ani auzisem altceva. UAU!!! Practic, mi-am schimbat realitatea, mi-am schimbat povestea!

Și eram sătul de aceeași placă și de cercul vicios în care mă învârteam. De 21 de ani aplicam aceleași lucruri care nu funcționau. Era dovedit la naiba. Era dovedit de atâția ani de viață că nu funcționează.

Dar de ce le tot aplicam? Pentru că nu știam altceva, asta învățase subconștientul meu prin repetiție și asociere, să cheltuiască tot și să rămână sărac, că banii trebuie cheltuiți, căci sunt răi, trebuie să scapi de ei. Nu aveam un model de unde să trag alte lecții.

Și asta mi-a format realitatea. Asta mi-a format povestea. Povestea pe care mi-am tot spus-o timp de 21 de ani. Povestea care nici măcar nu era a mea. Ci era a altora, inoculată în subconștientul meu!

Vreau să te întreb și pe tine: **Care este povestea ta? Ce gândești și ce îți spui legat de bani? Pentru că povestea ta formează realitatea ta!** Și e păcat să fie una care nu te entuziasmează!

Acum când citesc de exemplu despre persoane care au reușit să ajungă independenți financiar în 9-10 ani de zile reducându-și cheltuielile cu 50-60%, rămân fascinat, uimit și vreau să pun și eu în aplicare. **Acum am alte modele.**

Te-ai prins? Mi-am ales modelele pentru că pot face asta. Și toți putem, **toți putem alege!**

Pentru mine nici nu contează ce a redus, de unde și cât, ci faptul că a ajuns independent într-un timp atât de scurt mi-a ocupat tot spațiul mental. Tot focusul meu acolo s-a dus. Asta era prioritatea pentru mine!

Nu mă interesează că și-a scos cablul de la tv, nu mă interesează că are cel mai mic abonament la telefonie, nu mă interesează că își reduce risipa alimentară, nu mă interesează că nu-și cumpără haine scumpe sau nu-și cumpără haine o dată pe an, nu mă interesează că nu-și ia telefoane și mașini scumpe. Astea au trecut pe lângă mine fără să-mi dau seama. Îmi intrau pe o

ureche și îmi ieșeau pe alta. Nu m-am pregătit să-l judec. Oricum și eu acționez la fel pentru că am același scop.

Nu am nevoie de cablu la tv pentru că nu vreau să-l plătesc degeaba, oricum nu mă uit la televizor să-mi bag doar informație de rahat în minte. Dacă vreau totuși să-l folosesc, mă pot conecta cu telefonul și am rezolvat problema. ✓

Nu mă interesează abonament scump la telefonie căci oricum nu am la ce să-l folosesc. Internet am din plin cu un abonament de la Digi de 2-3 euro și dacă asta nu-mi ajunge (ceea ce se întâmplă extrem de rar) mai cumpăr de la Orange o cartelă de 30 de lei. ✓

Nu mă interesează risipa alimentară, mi se pare una din cele mai mari capcane în care cădem. De ce să nu cumperi fix cât ai nevoie? Nu cred că ești deloc fericit atunci când arunci mâncare, pentru că îți aduci aminte că ea nu a venit gratis. ✓

Nu mă interesează hainele scumpe care mă țin sărac. Îți voi explica mai multe într-o secțiune ulterioară. ✓

Nu mă interesează că nu-și cumpără telefoane scumpe. La ce bun? De ce mi-aș lua un telefon de 4.000-5.000 de lei, care costă cât salariul meu? Care-i scopul? Tot ce facem trebuie să aibă un scop.

Eu am un telefon de 900 de lei la momentul de față. De ce? Pentru că îmi face treaba excelent. Și apropo, îl am de aproape 3 ani. De ce l-aș schimba dacă funcționează foarte bine? Sau, să o spun altfel: am nevoie de un telefon de 4.000-5.000 de lei? **NU!** ✓

Nu mă interesează că nu-și ia mașini scumpe! Pentru mine este mai important drumul către libertatea financiară decât un **pasiv enorm** care, cu cât e mai scump, cu atât îmi scoate mai mulți bani din buzunar! ✓ Plus deprecierea se va simți cu adevărat căci o depreciere de 20% din 30.000\$ nu este același lucru cu o depreciere de 20% din 4.000\$.

Eu sunt foarte fericit când fac investiții. Mă simt extraordinar când duc banii către investiții. Ei bine, nu simt nicio bucurie atunci când fac cheltuieli inutile sau când cumpăr lucruri pentru o fericire de moment. Deci, de ce să ne judecăm?

Eu am impresia că noi oamenii vrem să cumpărăm lucruri scumpe ca să demonstrăm ceva altora, ca să umplem ceva care ne lipsește, ca să umplem ceva ce ar trebui **SĂ FIM noi! Valoroși!**

Te asigur că atunci când simți că tu poți fi de valoare, că poți oferi valoare adăugată către alte persoane, nu vei mai cădea în capcana de a face cheltuieli impulsive pentru că știi cât valorezi tu ca om! Nu vei nevoie de acele lucruri ca să-ți ofere ele valoare.

Aș avea atâtea explicații să-ți dau însă nu vreau să o lungim.

Haide să rezum tot ce nu mă interesează astfel: **NU mă interesează NIMIC din ceea ce este scump atunci când am alternative mai ieftine, atâta timp cât acel lucru care costă mai puțin îmi face excelent treaba! Eu am un scop, iar scopul meu nu este să fiu sărac încercând să PRETIND că-s bogat!**

Însă acea frază „*am reușit să ajung independent financiar în 9-10 ani*”... Fraza aia mi-a rămas în minte și nu a mai ieșit. **Eu aleg să mă concentrez** pe lucrurile și acțiunile care mă duc mai aproape de scopurile mele.

Tu pe ce alegi să te concentrezi? Pe faptul că respectivul om și-a redus stilul de viață și că nu știe să-și trăiască viața, fiind un amărât care are 24 din 24 de ore la dispoziția lui?... Sau pe faptul că a ajuns independent financiar în doar 9-10 ani și nu mai este nevoit să muncească nici măcar o zi din viața sa, pur și simplu se trezește la orice oră vrea și are cel mai mare asset (timpul) doar pentru ce-i place?

Îți vine să-l judeci sau să-l admiri? Simți repulsie sau simți admirație?

Tu observi ce perspective extraordinare? 🤖 Mă uimesc și pe mine când le scriu. 😄

Majoritatea oamenilor vor spune că asta e o prostie, că de ce ți-ai limita atât cheltuielile, că de ce să-ți iei de la gură, de ce să trăiești ca un sărac dacă ai un venit bun, de ce să nu-ți faci plăcerile...

Însă eu vin cu o perspectivă diferită și te întreb: oare acei oameni care judecă, și-au găsit busola interioară? Au găsit ce-i cu adevărat important pentru ei în viață? Știi ce-i face cu adevărat fericiți? Sau pur și simplu nu pot și nu vor să reducă cheltuielile pentru că, la nivel subconștient, vor să arate că au, vor să se dea mari, vor să impresioneze? Contribuie oare o plăcere de moment la fericirea lor pe termen lung? Știu acei oameni că noi avem un nivel de fericire pe care-l atingem cu un anumit prag de cheltuieli, iar ce depășește acest prag este doar risipă?

Te-ai gândit la asta?

Crede-mă, oamenii care știu ce-i face cu adevărat fericiți, nu cheltuiesc impulsiv pe lucruri de care nu au nevoie sau le aduc doar o plăcere instantă și nu dau 2 bani pe ce spune lumea despre ei.

Ei cheltuiesc atât cât simt că le aduce acea fericire care contează cu adevărat. Restul, îi investesc pentru libertate.

Ei au un scop, eu am un scop mult mai important decât niște judecăți și nimeni nu trăiește viața mea, ca să îmi bazez eu deciziile pe opinia lor.

CEA MAI MARE GREȘEALĂ ESTE SĂ-ȚI TRĂIEȘTI VIAȚA CU ACEASTĂ FRICĂ-N SÂN, CĂ CE ZICE LUMEA! Are rost să te ții sărac doar pentru a face pe plac altora? 🙋

Îți mai dau 2 perspective: Care este convingerea ta legată de investiții, preluată de la prieteni sau familie? „*Bursa e riscantă, îți poți pierde banii!*”

Atunci când ascultăm persoane care nu au nicio legătură cu investițiile și le preluăm convingerile limitative sau atunci când suntem ignoranți și superficiali cu finanțele noastre, putem pierde OPORTUNITĂȚI extraordinare de investiție!

Și totuși „bursa e riscantă”, spun ei... E riscant să îți crești averea în timp, așa e! La fel de riscant ca a avea grijă de sănătatea ta. Mai bine fumezi!

Acum haide să-ți arăt eu adevărata față a investițiilor la bursă:

NASDAQ 100's \$QQQ performance each year since 2005	
2005	+1.6%
2006	+7.1%
2007	+19%
2008	-41.7%
2009	+54.7%
2010	+19.9%
2011	+3.4%
2012	+18.1%
2013	+36.6%
2014	+19.2%
2015	+9.5%
2016	+7.1%
2017	+32.7%
2018	-0.1%
2019	+39%
2020	+48.6%
2021	+27.4%
2022	-32.6%
2023*	+19.4% (So far)

The S&P 500 \$SPY since 2007	
2007	+3.5%
2008	-38.5%
2009	+23.5%
2010	+12.8%
2011	+0.1%
2012	+13.4%
2013	+29.6%
2014	+11.4%
2015	-0.7%
2016	+9.5%
2017	+19.4%
2018	-6.2%
2019	+28.9%
2020	+16.3%
2021	+26.9%
2022	-19.4%
2023*	+7% (So far)

Da! Și tu poți obține astfel de rezultate, chiar și cu **5 minute pe lună!** Date statistice, nu păreri!

Nu uita! Dacă îți dorești să investești profitabil la bursă, cu doar 5 minute pe lună, am un material **100% GRATUIT** care te va învăța cum să ajungi **de la 0 la prima ta investiție profitabilă pe bursă!** 🚀 Accesează www.gabrielbalu.ro pentru a intra în posesia lui după ce parcurgi acest material. ✅

✅ **Task 5:** *Găsește un model financiar pe care să-l urmezi. Pot fi eu sau poate fi orice altă persoană din online sau offline pe care o admiri și parcurge-i materialele.*

1.5. - Lipsa economiilor

Da, chiar trebuie să vorbesc și eu despre economisire. Chiar dacă deja te zgârie pe creieri și o consideri un clișeu, o acțiune superficială, pur și simplu trebuie să economisești.

Poți fi tu cel mai tare din parcare, să pui în aplicare orice metodă, să-ți mărești veniturile de 10 ori, dar dacă nu economisești și cheltuiești tot ce câștigi, la ce te ajută? Tot ca acum vei trăi, de la o lună la alta, deși cu mai mulți bani, dar tot de la o lună la alta.

Ce faci când se ivește o urgență? O cheltuială neașteptată care nu poate fi amânată? Cu ce o plătești dacă nu ai bani puși deoparte? Te împrumuți? Îți place acest sentiment de neputință și frustrare pe care îl simți când rogi pe cineva să te împrumute pentru că tu cheltui tot?

Pun pariu că nu! Știu că acesta este sentimentul asociat împrumuturilor pentru că eu am văzut asta la ai mei mulți ani de zile și știu prea bine cât de josnic se simțeau... Nu se duce nimeni cu zâmbetul pe buze și entuziasmat să ceară bani împrumut pe la vecini sau pe la prieteni. Ci o rușine apăsătoare!

Probabil din acest motiv mă acaparase și pe mine o repulsie, o ură, un sentiment negativ față de bani.

Ah, chiar! Uite vezi cum se formează o convingere limitativă? Observi că nu trebuie să fie trăită de tine? Ci o preiei din exterior? Nu era vina banilor că părinții mei nu aveau bani. Însă asta a înțeles subconștientul meu la acel moment.

Pe lângă acel sentiment de inferioritate, încalci una dintre cele mai importante reguli când vine vorba de gestionarea finanțelor personale – **TE PLĂTEȘTI PE TINE PRIMUL ÎNTOTDEAUNA**. Da, când intră salariul, automat MINIM **10%** îi duci într-un cont de economii, fără nicio abatere. Dacă poți și mai mult cu atât mai bine. Sau dacă nu reușești să ajungi la 10%, nu e nicio problemă. Începe cu 5%. **Important este să începi!!!**

Fun fact: Obiceiul de a economisi este mult mai important decât suma economisită. Ba chiar este mai bine să începi cu sume mici, pentru că nu o vei percepe ca pe o corvoadă financiară!

Așa vrem să ne începem drumul către o situație financiară sănătoasă, cu pași mărunți. Cu 5-10% economisiți lunar.

Haide să demontez un mit: Argumentul celor care spun că dacă nu pot economisi sume mari atunci nu o mai fac deloc pentru că sumele mici sunt ne semnificative, nu au nicio idee despre cum funcționează mintea umană și despre cum se formează obiceiurile! Acest argument este doar o vorbă superficială, nesuținută de nicio bază științifică.

Eu, pe lângă dezvoltare personală, educație financiară și investiții, mai sunt interesat și de neuroștiință (la rang de cunoaștere doar). Așa că pot vorbi în cunoștință de cauză. :)

Hai să-ți spun cum stă treaba de fapt. Dacă începi cu sume mari, atunci vei renunța repede căci vei reduce dintr-o dată stilul de viață drastic iar subconștientul tău se va simți atacat, ceea ce nu este sustenabil pe termen lung. Crede-mă, e mult mai ușor, mai realizabil și îți faci ție un favor dacă începi cu 5-10%, indiferent de cât câștigi!

După ce am vorbit mai sus, ar trebui să-ți fie mai ușor să economisești. Și vei observa 2 lucruri:

- ▶ după o anumită perioadă îți va fi foarte ușor să economisești bani;
- ▶ vei vrea tu să economisești sume mai mari pentru că îți va oferi un confort psihic.

Eu de exemplu economisesc aproximativ 40% din toate veniturile mele. Dar crezi că am început cu 40%? Nici pe departe! Am început la fel de timid cu 10%. Dar am ajuns la 40% pentru că atunci când vezi că poți duce banii către investiții unde ei să se înmulțească, economisirea unei

sume mai mari de bani vine de la sine. Vei vrea tu să economisești mai mult, nu-ți vei mai găsi scuze.

Eu acum îmi doresc să depășesc acest prag pentru că vreau să aloc cât mai mulți bani investițiilor ca să îmi cumpăr timp din viitor!

Ce vei face cu aceste economii? Nu, nu vei plăti un nou telefon, nu îi vei sparge pe haine, nu te vei duce în vacanțe, nici în cluburi să dai bani la lăutari pentru că, cel mai probabil, nu ai nevoie de aceste lucruri. Toate acestea le faci cu banii care ți-au rămas după ce ai economisit.

Banii care reprezintă plata pentru tine însuși îi vei folosi la... de fapt o să îți spun mai jos puțin într-un alt capitol.

Îți e greu să trăiești cu ce ți-a rămas? Atunci gândește-te în felul următor.

De luna viitoare, guvernul ajunge la concluzia că deficitul bugetar este prea mare și decide să introducă o nouă taxă pe... aerul pe care îl respiri. Ce faci? Nu o plătești? Nici n-ai cum să faci asta pentru că se deduce automat din venitul tău.

După ce vei înjura și vei blestema, te vei liniști și o să-ți adaptezi stilul de viață la noul venit.

Asta-i tot. Nu vei muri de foame, nu vei trăi frugal. Pur și simplu te vei adapta și la un moment dat nici nu vei mai simți lipsa acelui venit în minus. Creierul se obișnuiește dacă trece în mod repetat prin aceleași situații.

În cazul nostru, să spunem că ți-ai perceput tu această taxă care va contribui la clădirea viitorului tău financiar sănătos, nu se va duce în buzunarele statului. Asta ar trebui să reprezinte o bucurie enormă pentru tine, pentru că nu dai acei bani în exterior, ci sunt doar pentru tine!

Dacă îți e greu să faci acest lucru manual, atunci automatizează acest lucru. Fă în așa fel încât, atunci când intră salariul, un procent să meargă direct în alt cont. Poți face acest lucru din aplicația ta de mobile banking.

Mie mi se pare un paradox, lucruri atât de simple sunt neglijate într-un stil mare. Ți-am zis la început că nu ai nevoie de sacrificii enorme ca să îți gestionezi bine banii? Ți-am zis! :)

Fii mai cumpătat și pune bani deoparte! Și, dacă vrei, nu le numi economii, găsește-le alt nume care să te inspire, să-ți ofere un scop pentru care faci acest lucru, să simți că pui acei bani deoparte pentru un bine mai mare. De exemplu, poate fi *fondul pentru prosperitate* sau *fondul pentru libertate*, *from 0 to hero*, viitorul sună bine etc.

Haide să-ți mai dau o altă perspectivă. În fiecare lună, dacă pui deoparte 50 de euro dintr-o mie, ești mai bogat decât altcineva care câștigă 10.000 de euro și îi cheltuie pe toți. Ești mai bogat emoțional. Pentru că, în caz de o cheltuială mai mare, tu vei avea un suport, un sprijin psihologic, acele economii, pe când cel care câștigă de 10 ori mai mult ca tine dar cheltuie tot, nu are nimic, niciun suport, niciun sprijin în caz de se întâmplă ceva nasol.

Gândește-te și la situații neprevăzute, nu doar la sumă că-i mică. Acea sumă mică devine mare cu timpul.

Nu contează cât câștigi, ci cum gândești și ce emoții ai legate de banii pe care îi câștigi. Convingerile sau poveștile pe care ți le spui despre tine, despre lume și despre viață te mențin la același nivel financiar.

✓ **Task 6:** *La următorul salariu pune deoparte 10% și repetă acest lucru lună de lună. Nu uita, facem asta pentru un bine mai mare! Și nu uita, nu suma contează, important este să-ți formezi obiceiul!*

Dar...

1.6. - Anturajul

Ce vor zice prietenii? Că ești zgârcit dacă pui bani deoparte? Că îți iei de la gură? Că o viață ai și pe aia să o trăiești sub posibilitățile tale? Că dacă ai bani de ce să nu-ți cumperi tot ce vrei? Că există credite dacă nu ai bani pentru o dorință? Că de ce să investești și să aștepti dacă poți să-ți iei acum, pe moment? Că de ce să-ți riști banii dacă poți să-ți faci plăcerile? Că ce-i în mână nu-i minciună? Că taxele sunt prea mari și nu ești încurajat să faci nimic? Ai prieteni care cheltuiesc tot și care spun că banii nu sunt importanți și că nu poți fi prosper în România? Care sunt doar angajați și au o părere proastă despre educație financiară și investiții?

Atunci sunt aici să-ți spun că nu ești în cercul potrivit, din păcate. Și să nu te mire de ce ai probleme cu banii.

Haide să-ți spun cum văd eu lucrurile. Eu las pe alții să fie ghidați de gratificarea imediat și să rămână la cheremul emoțiilor. Las pe alții să se îngroape în datorii, cheltuieli impulsive și pasive care doar le scot bani din buzunar. Las pe alții să devină săraci încercând să pretindă că sunt bogați.

Ideea este că noi, fiind ființe emoționale, la nivel subconștient căutăm atașament, căutăm relații, căutăm un trib căruia să-i aparținem. Și, pentru că nu vrem să fim excluși din grupul în care suntem, ne pliem acțiunile astfel încât să nu fim marginalizați de membrii grupului.

Deci, dacă suntem într-un grup care sparge tot lună de lună, cel mai probabil la fel vom face și noi.

Știi care-i partea interesantă? Că până nu cunoști aceste lucruri, până nu înveți cum funcționează această minunată mașinărie numită creier, nu poți realiza aceste lucruri, vei spune că acțiunile pe care le iei sunt raționale și nu vei putea face această schimbare.

Dar haide să-ți spun un mic secret: Nu ești un pom să nu poți pleca din locul în care te afli! Dacă vrei să pleci, pleacă, ai posibilitatea să faci alegerea asta. Nu te ține nimeni cu forța într-un anturaj negativ. Doar tu te ții acolo, pentru că este componenta emoțională în joc.

Și să știi că există alte anturaje unde oamenii se susțin reciproc, unde oamenii economisesc și investesc, unde oamenii se ajută unii pe alții să atingă noi culmi, nu e ca și cum se termină lumea și vei rămâne singur toată viața dacă pleci din anturajul în care te afli acum. Trebuie doar să-ți dorești să schimbi cercul de prieteni!

Fun fact: Principiul proximității spune că **ești media celor 5 persoane de care te înconjori**. Am discutat mai pe larg [aici](#) și [aici](#).

Ce idee ni se induce din exterior, că avem nevoie de ce anume? Oare cei din anturajul meu știu că faptul că vrem să arătăm cât de bogați suntem ne ține de fapt săraci? Știu cei din anturajul meu că acele plăceri de moment se disipă, însă noi tot trebuie să mergem la job zi de zi ca să o cumpărăm și pe următoarea?

Dar pentru ce? Ce vrem de fapt să arătăm prin aceste achiziții care ne consumă toți banii și pe care nu ni le permitem și facem credite pentru ele? Pentru ce anume cheltuim tot și ne supraîndatorăm?

Presupun că știi de fapt răspunsul la toate aceste întrebări.

Însă asta este problema multor oameni, inflația stilului de viață. Pe măsură ce câștigă bani, își cresc și cheltuielile. Le crește salariul cu 20%, le cresc și cheltuielile cu 20% și spun că oricum înainte nu aveau acei bani așa că de ce să nu se bucure de bonusul acesta? Tu stai într-un anturaj care are o inflație a stilului de viață?

Ți-am zis că îmi plac foarte mult analogiile cu natura, așa că voi face din nou una:

Gândește-te în felul următor: dacă pui un măr sănătos lângă 5 mere stricate, ce se va întâmpla cu acel măr? Într-un timp scurt va deveni și el stricat. Acum, gândește-te că acel măr ești tu. Așa că analizează bine merele pe lângă care stai. Atenție, rațional, nu emoțional.

Un citat care-mi place foarte mult sună în felul următor:

„Dacă te naști într-un spital de nebuni, nu ai avea de unde să știi că toată lumea este nebună. Ai lua nebunia drept normalitate.” – Eckhart Tolle.

La fel este și cu anturajul. Dacă în cercul tău se spune că banii nu sunt importanți, nu ai avea de unde să știi că aceasta este o convingere „nebună” și atunci vei prelua și tu această convingere și nici tu nu vei fi important pentru ei și vor fugi de tine.

Sunt niște legi ale universului. Da, poate că este un subiect mai vag și ezoteric dar ele sunt aici lângă noi. Sunt precum curentul sau gravitația sau internetul sau wifi-ul. Nu le vedem, însă își produc efectele. Și dacă noi încălcăm aceste legi, finanțele noastre vor avea de suferit. E ca și cum nu ai plăti internetul și apoi te vaiți de ce ai rămas fără. E ca și cum ai cădea de pe scaun și te întrebi de ce s-a întâmplat asta. La fel e și cu aceste legi, aceste lucruri simple, de bun simț pe care mulți le neglijăm.

Trebuie să punem la punct **cel mai important activ dintre toate, adică tu!**

✓ **Task 7:** *Nu te voi pune să renunți la anturajul tău, nu are rost să facem schimbări drastice. Dar te rog să fii atent la ce se vorbește în cerul tău de prietenii, nu doar despre bani. Ce convingeri observi că se repetă?*

1.7. – Cheltuielile impulsive

În majoritatea cazurilor nu facem aceste cheltuieli de nevoie, ci din impuls, din dorință. Căutăm fericirea pe care aceste cumpărături ne-o oferă. Dar ajungem oare să simțim acea fericire așa cum ne-am dori, într-un mod sustenabil?

Ei bine, eu aș vrea să demontez acest mit aici.

De exemplu, hainele scumpe nu-ți oferă fericire, sau dacă îți oferă, va fi doar de moment, de un moment scurt, mai exact primele 2-3 purtări. După care fericirea se estompează dar banii nu vin înapoi.

Aceste cheltuieli nu contribuie de fapt la calitatea vieții tale. Pentru că dacă ar fi așa, nu ai cumpăra constant, impulsiv, chestii inutile.

Asta e doar o convingere pe care am auzit-o de atâtea ori încât am preluat-o subconștient și a devenit realitatea noastră.

Cunoști și tu foarte bine entuziasmul de moment atunci când cumperi, îți promiți în sinea ta că de acel lucru chiar te vei folosi dar la fel de bine cunoști că nu se întâmplă niciodată așa. Pur și simplu acea haină ajunge tot într-un dulap și va fi purtată 1 dată pe lună, moare acolo în șifonier, nici nu știi că o mai ai... Ca mai apoi ciclul să se repete și să-ți iei alta despre care la fel te vei minți și uite așa constați după 1 an că ai un șifonier plin de haine dar porți doar 30% din ele. O risipă de zile mari.

Încercăm să ne găsim fericirea pe termen lung în fix aceleași lucruri care ne aduc fericire doar pe termen scurt. Iar acest lucru ne ține săraci, ne ține la același job care nu ne place, ne ține departe de adevăratele bucurii.

Și-ți mai spun ceva: asta ne arată și faptul că nu știm ce-i cu adevărat important pentru noi, că nu ne cunoaștem prioritățile. Că de-aia ajungem să dăm bani pe chestii inutile și să spunem că nu avem bani pentru a ne educa, pentru a investi în noi, pentru a începe să investim în active care să ne producă venit, etc. **PRIORITĂȚI!**

Care sunt prioritățile tale?

Key fact: Când mai simți impulsul sau dorința să intri într-un magazin și să îți cumperi ceva ce deja deții, întreabă-te dacă ai **nevoie** cu adevărat la acel lucru și la ce renunți dacă îl cumperi.

Trebuie să găsești care este acel prag de cheltuieli care îți oferă ție fericire autentică și atât să cheltuiești, ca să nu mai dai bani impulsiv pe lucruri inutile de care nu ai nevoie. Restul îi investești, e simplu, ca să-ți cumperi timp din viitor.

Și nu, nu spune că asta te face fericit, să cheltui pe lucruri inutile, căci nu cred asta, chiar nu cumpăr gogoșa asta. Mergi mai deep, fii mai profund, gândește-te mai bine.

Aș putea să-ți dau mai multe exemple pe lângă cel cu hainele, dar sunt sigur că ai înțeles ideea. Fericirea adevărată nu constă în lucruri inutile pe care le cumpărăm din nou și din nou. Și însuși faptul că le cumpărăm recurent ar trebui să ne dea de gândit. Să căutăm în altă parte.

De ce nu încercăm și altceva? Crezi că a-ți cumpăra haine de care nu ai nevoie îți aduce o fericire mai autentică și mai puternică decât sentimentului că ai donat aceiași bani unei persoane care are nevoie de o operație pe care nu și-o permite sau unui persoane căreia i-a luat foc casa? Gândește-te ce bucurie ar simți acea persoană când ar vedea că vin ajutoare din toate părțile și gândește-te cât de fericit ai fi și tu să știi că ai făcut un bine în lume, că ai făcut o diferență în viața unui om, că acel om simte că este înconjurat de oameni, nu de suflete goale.

Asta este bucuria adevărată. Nu haina de la Zara pe care o arunci în dulap.

Eu îți spun sincer că simt o bucurie care mă entuziasmează până la lacrimi în momentul în care oamenii îmi scriu că apreciază munca mea și îmi ajută. ✓

Îți spun sincer că simt o bucurie intrinsecă enormă atunci când donez. ✓

În aceste cazuri simt acel gen de bucurie care pur și simplu te saltă, te face să tremuri, te încălzește pe interior, îți face ziua mai bună. ✓

Nu știu să o exprim clar în cuvinte, presupun că nici nu se poate. Dar știu sigur că am trăit-o și nu se compară cu nimic altceva.

Sentimentul că oferi ajutor, că faci o diferență pe pătrățica ta, este minunat. ✓

Și îți spun la fel de sincer că nu simt decât o bucurie superficială când îmi cumpăr chestii banale.

Nu știu dacă te-am convins sau nu, nici nu era acesta scopul. Scopul era să-ți prezint o perspectivă diferită. Ți-am zis, mie îmi plac lucrurile diferite și eu așa mi-am depășit convingerile. Deci sper să te ajute și pe tine.

Ca să vezi că mereu se poate și mai rău și cât de norocos ești tu de fapt, accesează link-ul de mai jos. Mi se pare o statistică super interesantă (nu știu cât de corectă este, dar merită încercată). Dacă îți introduci venitul anual după impozitare, poți afla unde te situezi la nivel mondial în funcție de venituri, câți oameni sunt mai bogați decât tine și câți sunt mai săraci decât tine: 📌

<https://howrichami.givingwhatwecan.org/how-rich-am-i?income=65000&countryCode=ROU&household%5Badults%5D=1&household%5Bchildren%5D=0>

✓ **Task 8:** *Nu îți cer să renunți total la cheltuielile pe care le faci. Ci doar să găsești alternative, să te întrebi dacă ai cu adevărat nevoie de acele lucruri sau să încerci conștient să simți fericirea pe care ți-o aduc, să nu le mai cumperi pe pilot automat. Și încearcă totuși și o mică donație, observă cum te simți atunci.*

1.8. – Nu cunoaștem valoarea banilor și a timpului nostru

De ce spun acest lucru? Pentru că sunt sigur că foarte puțin dintre noi și-au pus întrebarea: „Oare eu cât câștig pe oră? Oare cât timp din viața mea cheltuiesc pe plăceri de moment, pe lucruri inutile? Oare cât valorez eu, care este averea mea netă?”

Asta a fost o nouă revelație pentru mine. În primul rând să văd pe câți bani îmi vând timpul angajatorului și în al doilea rând să văd cât timp din viață dau pe lucruri pe care nu le folosesc mai deloc, m-a lovit direct în mufă.

Și haide să-ți mai spun ceva. **Banul are valoarea pe care i-o atribui tu, în funcție de situația ta personală! Tu decizi dacă banul este sau nu valoros!**

Dacă acum câștigi salariul minim pe economie, 100 de lei vor însemna o avere pentru tine. Dacă în schimb, acum ai câștiga 9.000 RON/ lună, 100 de lei nu vor mai însemna mare lucru. Vei fi mult mai superficial când cheltuiești acei bani! Deci totul depinde de tine, de câți bani câștigi prin valoarea pe care o aduci, nu de bani în sine.

E logic că un nene care dă cu mătura pe stradă nu aduce același plus de valoare ca un IT-ist, un programator sau un medic.

Haide să vedem acum la ce m-am referit când am vorbit de câștigul pe oră:

Să luăm un exemplu printr-un calcul concret. Să spunem că în acest moment câștigi 4.000 RON/ lună și muncești 9 ore pe zi (fără drumul la și de la locul de muncă) timp de 5 zile pe săptămână. Asta înseamnă că muncești 45 de ore pe săptămână sau 180 de ore pe lună.

Dacă facem un calcul simplu, vedem că o oră din timpul nostru valorează **22,22 RON**. $4.000/180=22,22$.

Practic, extrem de puțin.

Nu este cazul meu acesta, dar pentru mine tot a fost o lovitură sub centură când am făcut calculul. Mi se pare totuși foarte puțin. Realizezi și tu acest lucru?

Când te gândești că un mecanic îți cere 500 de lei pentru o oră în care ți-a lucrat la mașină, îți dai seama cât de puțin câștigi de fapt...

Dar hai să mergem mai departe.

Să spunem că ești un împătimit al țigărilor și al cafelei. În fiecare zi bei 2 cafele de la Starbucks sau 5 to go și fumezi un pachet de țigări.

Asta înseamnă că în fiecare săptămână bei 14 cafele și fumezi 7 pachete de țigări.

Într-o lună sunt 60 de cafele și 30 de pachete de țigări.

Considerând un preț mediu al cafelei de 10 RON (deși cred că e mai mult) și un preț al unui pachet de țigări de 30 RON, ajungi într-o zi să cheltuiești **50 RON** doar pe cafele și țigări.

Într-o **săptămână** suma crește la **350 RON**.

Iar într-o **lună**, această sumă ajunge la **1500 RON**. **1500 RON din 4.000** pe care îi câștigi se duc practic doar pe cafea și țigări. Practic **37,5% din venitul tău se duce pe cafea și țigări!**
NEBUNIE!

Oare câte ore din viața ta cheltuiești pentru educație? Oare câte ore din viața ta cheltuiești pentru investiții?

Merită să muncești 68 de ore din viața ta într-o lună pentru cafea și țigări? Merită să muncești 7,5 zile pe lună (9 ore/ zi) pentru aceste lucruri? Practic **25% din timpul tău îl vinzi pe cafea și țigări!!!**

Dacă ar fi să o măsurăm în timpul muncit efectiv, tu mergi la job 20-22 de zile pe lună. Cum ți se pare faptul că muncești **7,5 zile din 20 doar pentru cafea și țigări?** Cum te simți acum să știi că stai 9 ore pe zi timp de 7,5 zile plecat de acasă, departe de familie, departe de pasiunile tale, de timpul tău liber, de iubita ta/ iubitul tău, poate și la un job care nu-ți place doar pentru a-ți cumpăra cafea și țigări?

Observi ce putere pot face niște calcule concrete?

Poți pune asta în antiteză cu alte lucruri mult mai importante. De exemplu, cât muncești pentru fondul tău de siguranță li de urgență, cât muncești pentru investiții, cât muncești pentru sănătatea ta, cât pentru pasiunea ta, etc...

Dacă tu ești ok cu asta, super. Atunci mergi înainte. Dacă nu, poate te gândești să mai renunți sau să îți faci cafeaua acasă și să renunți la fumat. Ți-ar aduce numai beneficii această decizie.

Acum vei spune că acesta nu este cazul tău, că bei cafea de la tonomat la 2 lei sau cea mai mică de la 5 to go și că nu fumezi deloc. Total de acord, acela a fost doar un exemplu de calcul.

Însă sunt sigur că ai alte direcții prin care se scurg banii. Adaptează aceste calcule la situația ta concretă, nu trebuie să te cramponezi de exemplul pe care l-am dat. Acesta are scopul doar de a-ți arăta calculele și cum impresia noastră că dăm doar câțiva bani pe anumite cheltuieli este una total greșită!

✓ **Task 9:** *Calculează câte ore muncești pentru a-ți plăti diferite dorințe și cheltuieli inutile. Venitul lunar/nr. ore lucrate într-o lună.*

Bun, hai să trecem la averea netă. **AVEREA NETĂ (NET WORTH)** este definită ca toate activele pe care le deții minus toate pasivele pe care le deții. Spre deosebire de fișa de buget (care include doar veniturile și cheltuielile), **AVEREA NETĂ** îți oferă o imagine practică asupra a **TOT ceea ce deții minus TOT ceea ce datorezi!**

În ceea ce privește **averea netă**, acest metric include în categoria de active (deși ele nu produc un venit neapărat) toate lucrurile care pot fi vândute într-un timp relativ scurt.

E de la sine înțeles că ne-am dori ca această diferență să fie pozitivă și să fie în creștere cu timpul.

De ce spun cu timpul? Pentru că nu prea ne ajută să urmărim acest metric doar o dată. Este folositor, dar per total, irelevant. Trebuie să faci acest lucru pe o bază constantă.

De exemplu, eu îmi urmăresc averea netă o dată la 3 luni. Nu îți imagina că e mare inginerie, nu îți ia foarte mult timp și îți oferă o imagine clară a direcției în care te îndrepti. Îți arată clar dacă te duci spre sărăcie, sau spre bogăție.

Eu și acum rămân uimit de puterea pe care o au aceste lucruri minore dar făcute pe o bază constantă și mi se confirmă de fiecare dată că sunt extrem de folositoare. Aceste tool-uri îți vor oferi o imagine extraordinar de clară și de obiectivă asupra finanțelor tale. Ele îți arată de fapt realitatea ta financiară, nu părerea ta despre cum crezi tu că îți cheltuiești banii.

Ți-am zis, ca să faci schimbări majore, nu ai nevoie de eforturi supraomenești. Ci doar de mici acțiuni recurente care să-ți formeze niște obiceiuri productive. Din păcate, cea mai mare parte a oamenilor nu fac aceste lucruri pentru că au impresia că, fiind atât de simple, ele sunt superficiale și nu pot face o diferență în viața ta. Ei bine, tu vei contrazice aceste convingeri limitative după ce vei vedea că ele funcționează cu adevărat.

Poate că te gândești la ce te ajută să completezi un excel o dată la 3 luni, însă fii sigur că dacă aceste practici nu erau atât de puternice, nu insistam atât pe ele.

Haide să vezi cum arată un astfel de Excel. Îl poți completa în orice monedă vrei tu.

ACTIVE (ceea ce deții)		Start 11/10/2022	90 Days 11/01/2023	180 Days 11/04/2023	270 Days 11/07/2023
DATA:					
CASH & ACTIVE LICHIDE	Cash & cont curent	0			
	Depozit Bancar și Cont Economii	0			
	Bani împrumutați	0			
	Fond siguranță	0			
	Fond urgență	0			
	Altele	0			
ACTIVE IN PIATA	Fonduri mutuale	0			
	Acțiuni, ETFs	0			
	REITs	0			
	Titluri de stat	0			
	Crypto	0			
	Altele	0			
ACTIVE PERSONALE	Resedința personală	0			
	Investiții imobiliare	0			
	Mașină	0			
	Echipamente hobby	0			
	Mobilier și echipamente de uz casnic	0			
	Obiecte de colecție (artă, monede, bijuterii etc.)	0			
	Altele	0			
TOTAL ACTIVE		0	0	0	0
PASIVE (ceea ce datorezi)					
DATORII PE TERMEN SCURT	Carduri de credit	0			
	Overdraft	0			
	Împrumuturi (credit mașină, etc.)	0			
	Facturi neplătite	0			
	Taxe	0			
	Altele	0			
DATORII PE TERMEN LUNG	Ipotecă la reședința personală (credit casă)	0			
	Alte ipoteci	0			
	Altele	0			
TOTAL PASIVE		0	0	0	0
NET WORTH (TOTAL ACTIVE minus TOTAL PASIVE)		0	0	0	0

După cum observi, este super simplu, trebuie doar să introduci sumele pe acele coloane (start, 90 days, 120 days, etc.) și el îți calculează automat, el face toată treaba. Prima dată ar trebui să îți ia puțin mai mult să o completezi pentru că trebuie să stai să te gândești la tot ce deții și la tot ce datorezi. Însă după aceea ar trebuie să fie o treabă simplă și în câteva minute să o ai gata. ✅

Practic nu e nicio magie, nicio minciună, nicio modalitate de inducere în eroare. Este pur și simplu situația ta financiară, nimic mai mult, nimic mai puțin. Cifrele nu sunt măsluite, te poți uita peste formule să vezi că totul este în regulă.

Dacă vrei și tu să ai acces la el, dă-mi un email la gabriel@proactiverz.ro și ți-l trimit cu drag.

Eu mi-am trecut în acel Excel următoarele lucruri:

1. toate activele pe care le deții (acțiuni, ETF-uri, crypto, investiții în afaceri, conturi curente de economii, depozite) dar și toate lucrurile care pot fi transformate în bani lichizi (telefonul, mașina, bicicleta, laptopul, camera de vlog, microfoanele, etc.). Aici mai poți adăuga valoare la zi a casei/ apartamentului (dacă deții), valoare la zi a banilor din fondul mutual (dacă ai), fondurile de urgență și de siguranță (dacă ai) și orice alte lucruri pe care crezi că le-ai putea converti în bani lichizi.

2. toate pasivele pe care le dețin (creditul la mașină, rate la cardul de cumpărături, facturile recurente care se repetă lunar, taxe dacă am de plătit în luna respectivă, etc.). ATENȚIE! La cardurile de credit, overdrafturi, împrumuturi, ipoteci trecem valoarea principalului, nu rata lunară din luna în care completăm acest Excel! Nu vrem să ne furăm singuri căciula și să ne facem o imagine infidelă asupra finanțelor noastre. De exemplu, dacă ai luat un credit pentru un apartament de 200.000 RON și ai o rată lunară de 1.000 RON. Atunci vei trece la rubrica *Ipoteca la reședința personală* acei 200.000 RON, nu rata lunară.

Pe măsură ce începi să completezi rubrica de active este probabil să simți un sentiment de bucurie. Dar pe măsură ce începi să o completezi și pe cea de pasive, s-ar putea ca acel sentiment să dispară ușor ușor și să fie acaparat de un sentiment de nemulțumire. Cred că acela va fi de fapt primul moment din viața ta când vei **conștientiza** cu adevărat câte datorii ai. Desigur, dacă ai!

Cel mai nasol lucru ar fi ca acel rând galben să arate o valoare cu minus. Atunci clar ar fi o problemă și trebuie să lucrăm acolo. Pentru că acest lucru nu poate continua la nesfârșit. Și, pe lângă asta, faptul că ai conștientizat că ești mai dator decât credeai, va duce la stres și la alte decizii nesăbuite.

✓ **Task 10:** Completează Fișa Net Worth ca să conștientizezi situația ta financiară reală.

1.9. – Lipsa unui bugetul personal, a unei fișe de buget și a unei aplicații de monitorizarea a cheltuielilor

- „Da, da, știu astea, clișee. Lucruri banale, chestii irelevante. Nu ajută în practică!”

Ce ai zice dacă ți-aș spune că toți educatorii financiari și oamenii bogați folosesc astfel de instrumente și le recomandă tututor?

- „Zgârciți!”

Bun, hai să-ți pun niște întrebări:

- Cât câștigi pe oră?

- Cât câștigi pe zi?
- Cât câștigi în medie pe lună?
- Care este venitul tău mediu lunar? Dar venitul mediu anual?
- Care sunt cheltuielile tale medii lunare? Dar cheltuielile medii anuale?
- Cât cheltuiești lunar pe combustibil? Dar pe restaurant? Dar cât donezi lunar? Câți bani dai pe fast-food? Dar pe vicii? Sau cât te-a costat întreținerea mașinii în următorul an?
- Ți-ai făcut vreodată vreun plan despre cum vei cheltui banii luna următoare? Gen cât dai pe nevoi, cât pe donații, cât pe plăceri, cât pe educație, etc.? Poate că nici măcar nu te-ai gândit la așa ceva sau de ce ai avea nevoie de unul.

Dacă știi să răspunzi la toate aceste întrebări, felicitări! Este impresionant! Chiar vreau să fim prieteni!

Dar dacă nu ai un răspuns acum, pe moment, înseamnă că ți-ai cam neglijat finanțele personale. Nu este o problemă de viață și de moarte, avem noroc că putem schimba asta. Important este să **ne apucăm de azi!**

Știi cât de fain este să ai un răspuns pentru toate întrebările de mai sus? Știi ce sentiment de control îți oferă?

Plus că, dacă le cunoști pe toate, nu te vei mai frustra la final de lună atunci când te întrebi „*pe ce naiba s-au dus toți banii mei?!*” și nu vei reuși niciodată să pui pe foaie toate cheltuielile ca să faci un track-back al lor.

Și, dacă le ții evidența, vei ști de ce ai rămas cu lună la finalul banilor, nu cu bani la finalul lunii.

Pur și simplu n-ai cum să-ți aduci aminte toate cheltuielile dintr-o lună. Nici măcar dintr-o săptămână. Dar partea bună este că nu trebuie să încerci, ai aplicații sau Excel-uri pentru tine care fac acest lucru. O să-ți recomand într-un capitol viitor pe cea pe care o folosesc eu.

Eu când mai întreb persoane cât cheltuiesc pe diverse lucruri, nu știu să-mi spună exact. Dar ce este și mai interesant, este că ele simt un oarecare sentiment de rușine, lumea te evită oarecum cu privirea când spune că nu cunoaște acest lucru și parcă nu are o forță-n glas. Deci e clar că **nu se mândresc cu asta.**

Deci dacă o lipsă a cunoașterii concrete a situației financiare proprii nu te face să te simți bine, de ce să nu rezolvi asta? **Cu doar câteva minute pe lună poți face o schimbare radicală, crede-mă!**

La naiba, știi ce face X și Y pe la televizor dar nu știi pe ce ți se duc banii și câți? Știi pe unde călătorește X și Y dar nu știi cât câștigi lunar și anual? Dă-mi o dovadă mai mare de ignoranță...

Haide să-ți spun ce argumente mai aud eu de la diverse persoane:

- „*Dar de ce să-mi monitorizez cheltuielile? Oricum nu mă ajută, voi cheltui în continuare.*”

Și aici vreau să-ți spun eu ceva. Dacă tu vezi că 1 lună, 2, 3, 4 banii tăi se scurg pe diverse lucruri (poate chiar inutile) și asta nu te face să ai un moment de „aha”, nu te face să conștientizezi, înseamnă că nu știi ce-i important pentru tine. Înseamnă că ai căzut în capcana în care crezi că totul este important, ceea ce este o impresie greșită.

Fiecare om are alte valori care sunt importante pentru el. Dar acum, pentru că citești acest Ebook, sper să fii înclinat să nu mai faci lucrurile la fel ca până acum, pe pilot automat. Sper ca acum să fii mai conștient, mai responsabil, mai atent și să observi ce cheltuială din cele pe care le vei vedea în aplicația de monitorizare contribuie cu adevărat la calitatea vieții tale.

Căci asta este ideea unei aplicații de genul, să-ți arate unde se scurg banii lună de lună, iar apoi să te ajute să filtrezi acele cheltuieli indispensabile de lucrurile inutile.

Va fi greu? Normal, la început nu-ți va plăcea niciuna! Va fi greu de introdus, nu va avea categoriile create, nu vei ști cum să selectezi perioade, etc...

Dar haide să-ți spun un **secret**:

 Key fact: Greul este doar la început. Câteva zile! Și începutul nu durează la nesfârșit. Asta pierde din vedere majoritatea oamenilor. Începutul e normal să fie greu, dar apoi devine o obișnuință!

Un **buget** nu este nimic mai mult, nimic mai puțin decât o **planificare a cheltuielilor pe luna viitoare** de care vrei să te ții. Normal, ca să faci un buget trebuie mai întâi să știi cât încasezi și cât cheltuiești într-o lună obișnuită. Deci totul începe de la fișa de buget, adică situația veniturilor și cheltuielilor.

El arată în felul următor:

- **50%** necesități
- **30%** plăceri

- **20%** economii și investiții

Acesta este cel mai simplu exemplu de buget personal. Și la fiecare jumătate a lunii, verifici să vezi cum te încadrezi. Dacă după 15 zile deja ai cheltuit 80% din banii alocați plăcerilor, atunci în a doua jumătate a lunii o vei lăsa mai moale.

Un alt exemplu poate arăta în felul următor:

- **40%** necesități
- **10%** educație
- **20%** plăceri
- **20%** economii și investiții
- **5%** donații
- **5%** cheltuieli neprevăzute

Eu sincer aș lăsa mai moale partea de plăceri, ele pot fi și amânate din când în când.

Foarte important, nu neglija partea de cheltuieli neprevăzute. Ai observat și tu că în fiecare lună apare o cheltuială neprevăzută care îți dă peste cap calculele. Ei bine, acei 5% au menirea să evite aceste situații.

Desigur, la început va fi mai greu și este probabil să nu-ți iasă. Dar cu timpul, prin repetiție, vei ajunge să nu cheltuiești mai mult decât planifici. Iar cu sfaturile din acest Ebook, ar trebui să-ți fie mai ușor să faci acest lucru.

Am observat că acesta este un alt atribut comun al celor bogați. Ei au o situație financiară clară. Cunosc ce venituri le intră și ce cheltuieli le scot banii din buzunar.

Ba mai mult, cunosc aceste lucruri în detaliu, pe fiecare lună și pe fiecare an.

Dacă ei utilizează aceste tool-uri și au ajuns undeva unde sunt admirați, de ce nu am pune și noi în aplicare acțiuni dovedite că ne pot duce acolo?

Pe mine dacă mă trezești la 4 dimineața, pot să-ți spun ce cheltuieli am făcut anul trecut (2022). Ba mai mult, ce cheltuieli am făcut anul trecut în data de 23 iunie spre exemplu. De asemenea, pot să-ți spun oricând ce venituri medii lunare am avut anul trecut și pe ce surse. Asta înseamnă **autocunoaștere at its finest!**

Haide să-ți arăt cum mi-am făcut eu fișa personală de buget. Este super simplă, nu necesită formule de calcul complexe, trebuie doar să introduci sumele și Excelul calculează automat. La fel ca la Net Worth. Pentru început eu zic că îți va fi foarte folositoare, ulterior poți să o modifice tu cum vrei. De asemenea, rândurile le poți șterge și adăuga după bunul plac, pentru că situația fiecăruia este diferită.

	FIȘĂ BUGET RON 2022													
	Jan 2022	Feb 2022	Mar 2022	Apr 2022	May 2022	Jun 2022	Jul 2022	Aug 2022	Sep 2022	Oct 2022	Nov 2022	Dec 2022		Annual
Salarii	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	Total	0RON
Chirie + bonusuri	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	Total	0RON
Venituri din coaching	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	Total	0RON
Alte venituri	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	Total	0RON
Venituri din investiții (profit și dividende)	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	Total	0RON
TOTAL Venituri	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	Total Venituri	0RON
Cheltuieli	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	Total	0RON
Rată cheltuieli %	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	Rată cheltuieli %	#DIV/0!
Educație	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	Total	0RON
Rată educație %	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	Rată educație %	#DIV/0!
Donatii	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	Total	0RON
Rată donatii %	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	Rată donatii %	#DIV/0!
Total Cheltuieli	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	Total	0RON
Rată total cheltuieli %	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	Rată total cheltuieli %	#DIV/0!
Fond Urgentă	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	Total	0RON
Rată fond urgentă %	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	Rată fond urgentă %	#DIV/0!
TOTAL (V-C) CASHFLOW	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	Total	0RON
Rată economisire %	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	Rată economisire %	#DIV/0!
Fond Investiții	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	0RON	Total	0RON
Rată Fond Investiții %	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	Rată Fond Investiții %	#DIV/0!
													Datorii Totale	

Dacă vrei și tu să ai acces la această fișă, dă-mi un email la gabriel@proactiverz.ro și îți-o trimit cu drag.

De ce te ajută acest tool? Îți oferă **claritate, conștientizare și obiectivitate!** Nu mai mergi pe „cât cred eu că încasez” ci pe „câștig X RON pe lună”. Nu mai mergi pe „cred că eu cheltuiesc atât” ci pe „cheltuielile mele lunare sunt de X RON pe lună”.

Și, pe lângă reducerea cheltuielilor și conștientizare, acest lucru mă ajută, la o **statistică foarte importantă: cât % mi-au crescut veniturile față de anul trecut și cât % mi-au crescut sau scăzut cheltuielile față de anul trecut! ASTA ESTE EXTRAORDINAR!** Pentru că ceea ce nu cunoști, nu poți îmbunătăți!

Crede-mă, realitatea obiectivă începe abia după ce se termină „cred”, „am impresia”, „s-ar putea”. Realitatea obiectivă începe abia după ce începi să ții o evidență a tuturor surselor de venit și cheltuielilor. Realitatea obiectivă începe abia după ce ieși din capul tău și începi să monitorizezi tot ce faci.

Realitatea din capul nostru este una subiectivă, distorsionată de multe filtre și convingeri pe care le avem. Nu ne ajută, **trebuie măsurată!**

Și vei fi uimit de ce vei vedea, pentru că cel mai probabil nu va bate cu ce credeai tu că se întâmplă cu finanțele tale.

Partea faină e că poți face acest lucru cu orice aspect din viața ta. Poți ține o evidență a tot ceea ce faci. Te asigur că debia atunci vei afla realitatea din viața ta. Până atunci, sunt doar păreri!

✓ **Task 11:** *Completează Fișa De Buget.*

✓ **Task 12:** *Crează-ți un buget personal.*

1.10. - Altele

Completează această secțiune cu orice alte motive care simți că îți strică relația cu banii.

Dacă te regăsești în mai multe din aceste probleme, abia acum vezi cu adevărat, efectiv când te uiți la ele, câte piedici ai în drumul către o viață prosperă financiar. Poate până acum nici nu erai conștient că te confrunți cu atâtea dificultăți pentru că multe sunt înrădăcinate în subconștient. Însă **acesta-i secretul, să le pui pe o foaie, să le vezi cu ochii tăi!** Iar această **claritate** va fi momentul în care revelația se produce!

După cum vezi, lipsa banilor sau problemele pe care le avem cu banii nu țin implicit de ei. **Nu e vina banilor că nu avem bani.** Nu e vina locului de muncă, nu e vina politicianilor, a țării în care trăim și nici vina soacrei. Responsabile sunt convingerile, influențele, ignoranța, alegerile și acțiunile pe care noi le absorbim și trăim, atragem, facem și adoptăm.

După cum am spus, **pentru a ajunge la rezultate remarcabile, nu e nevoie de eforturi extraordinare.** Ci de mici acțiuni constante pe termen lung. Mai exact, de **OBICEIURI!**

Totul se rezumă la **alegeri și obiceiuri.** Iar **obiceiurile se formează cu acțiuni mici dar repetate zilnic.** Cei mai mulți nu știu acest lucru, vor să facă schimbări enorme peste noapte, de aceea nu reușesc. Dar tu, pentru că citești acest material, ai aflat secretul. Mai citește o dată partea bolduită.

Ți-ai luat notițe? Bun, hai să mergem mai departe!

Dacă ți-a plăcut ce am vorbit până acum, îmi poți lăsa un feedback pe email, la gabriel@proactiverz.ro.

P.S.: Dacă simți că ai nevoie de un sprijin pe acest drum, în aplicarea acestor informații, nu uita că putem stabili o ședință de consultanță gratuită 1to1 de 30 de minute.

„Prețul inacțiunii este mult mai scump decât prețul unei greșeli!” - Meister Eckhart

2. Ce pierzi dacă nu te educi financiar?

Și vor fi multe de pierdut... multe ocazii, multe vise, multe oportunități, multe momente, multe amintiri, mult timp, multă libertate, mulți bani.

Uită-te în jurul tău. Ce vezi?

Oameni posomorâți, care se trezesc cu greu dimineața, care merg zi de zi la job pe pilot automat și care mereu găsesc motive pentru care viața e grea și nu câștigă pe cât ar trebui. Pe care dacă îi întrebi, ar spune în cor că ar vrea mai mulți bani. Însă nu ar fi dispuși să facă ceva pentru a avea mai mulți. Așa că rămân doar la stadiul de iluzie.

Și asta se datorează într-o oarecare măsură și lipsei de educație financiară acută cu care ne confruntăm mulți dintre noi. Dar nu numai lipsei de educație financiară, ci lipsei de autoeducație la modul general.

Pentru că majoritatea oamenilor după ce termină ultima formă de învățământ evită să mai îmbrățișeze procesul didactic. Sau, mai bine spus, **autodidactic**. Au o repulsie față de educație. Se bucură nespus că au scăpat de „carte”. Și știu acest lucru pentru că așa eram și eu. Așteptam cu nerăbdare să scap de facultate și să nu mai mă întorc niciodată în ciclul ăsta.

Ce țeapă enormă! ❌

Ei nu-și dau seama că trebuie să te updatezi constant, la fel ca un telefon, la fel ca un calculator, trebuie să bagi mereu acolo în cap informații actualizate, care se cer în piață, care se cer de către oameni.

Ei nu-și dau seama că trebuie să înveți și să formezi o expertiză într-un anumit domeniu, nu să te plafonezi cu ce te învață la școală. Școala te învață cât să supraviețuiești. Dar autoeducația te învață cum să excelezi!

Ei nu-și dau seama că trebuie să fii mai mult decât bun pe meseria ta. Trebuie să știi și marketing și vânzări și comunicare și relații interumane și limbajul corpului și multe altele.

Cu alte cuvinte, trebuie să știi ce vor oamenii, ce vrea piața de la tine. Pentru că piața deschisă te face valoros și tot piața deschisă poate să nu dea 2 bani pe ce știi tu.

Și aici mi-am adus aminte de un citat al lui **Jim Rohn**, mentorul lui **Tony Robbins** și unul din cei mai mari speakeri care au trăit:

„Formal education makes you a living. But self-education can make you a fortune!”

Și haide să-ți mai spun ceva: Degeaba dai de un expert care este tătic pe ceea ce face, nu are egal, știe tot... Dacă nu a auzit nimeni de el și dacă are o atitudine respingătoare și arogantă, va muri sărac! **Piața nu-ți cere doar expertiză, ci și empatie, conexiune, înțelegere, transparență**, etc.

Nu spun că educația financiară o să te scape în câteva luni de toate grijile financiare ale zilei de mâine și o să te aducă la stadiul în care o să stai într-o cadă și o să-ți faci baie cu bancnote de 10 dolari (deși asta nu-i mare lucru), însă cu siguranță te va scoate din rutina în care singura sursă de venit pe care o vezi e locul de muncă, banii ți se scurg printre degete și nu există oportunități și idei de a câștiga mai mult.

Key fact: Educația financiară îți oferă posibilități și te face să vezi oportunitățile. Practic, educația financiară te face să fii bun cu banii. Și ar trebui să-ți dorești să te descurci cu banii, să vorbești limba lor!

Acum, faptul că **alegi să fii ignorant și alegi inacțiunea în ceea ce privește banii tăi, tot o acțiune este**. Și partea nasoală e următoarea: **nu-i una benefică**. Îți va fi bine pe moment, căci subconștientul nostru asta caută, plăcere imediată... dar **vei regreta mai târziu**, pentru că subconștientul nu este capabil să vadă în viitor și să anticipeze consecințele.

Fun fact: Costul ignoranței mereu va cântări mult mai mult pe termen lung în detrimentul tău decât costul acțiunii. Costul ignoranței va fi mult mai mare decât costul educației!

Tu singur îți pierzi banii intenționat! **Tu îți faci rău singur!** Nu e vorba că nu câștigi suficient și șeful e de vină, e vorba că **tu nu vrei, conștient**, să-ți gestionezi banii și să-ți asumi responsabilitatea pentru cât câștigi. Ține minte asta!

Nu înțeleg oamenii care spun că ei vor să le dai educație gratis (nu e ca și cum canalul de Youtube ProActiverz nu e plin de informații pe care alții le dau contracost). Dar hai să trecem peste..

Ei nu vor să plătească pentru a se dezvolta, pentru a deveni mai valoroși. Ei vor gratis, le e frică să dea câțiva bani pe educație pentru că nu i-ar mai putea risipi în alte părți.

Știu asta pentru că la fel gândeam și eu...

Dar îți las o TEMĂ DE GÂNDIRE: Cărți bani ai pierdut la pariuri sau pe țigări de-a lungul timpului?

Sau pe orice alt lucru nociv de care nu ai nevoie. Bani care ți-au adus doar frustrări, buzunare goale și sănătate slăbită! Acum gândește-te: de educație ai nevoie?

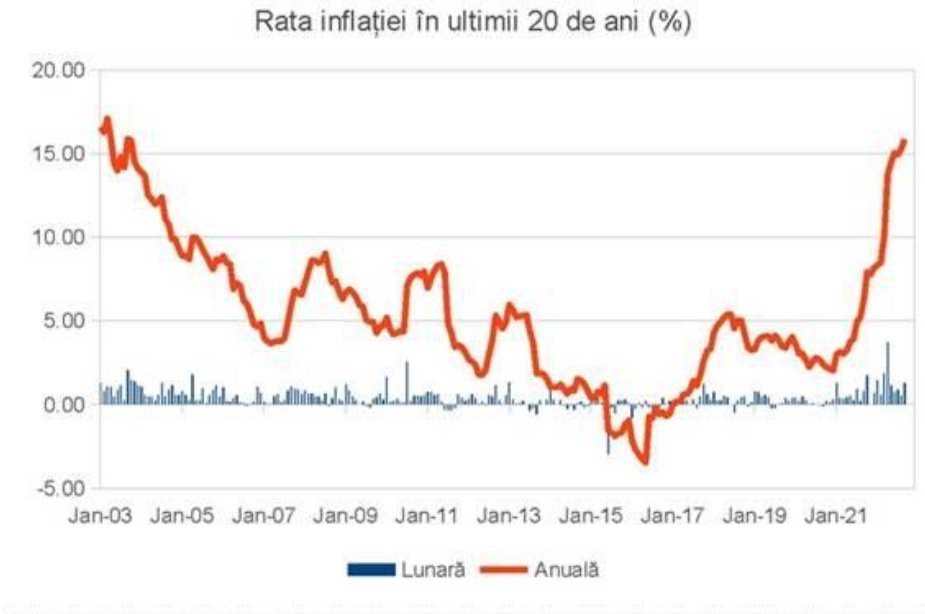
Dar totuși ți-e frică/ nu vrei să investești 200\$ în educația ta Care ar fi cel mai rău lucru care s-ar putea întâmpla?

Oamenii dau fără nicio problemă bani pe lucruri care le distrug viața, dar când e vorba de ceva ce le-ar putea schimba viața în bine, ei vor gratis! Atâtea paradoxuri există în viață încât mă uimesc!

Acum, hai să răspundem și la întrebarea noastră: **Ce pierzi dacă nu te educi financiar?**

2.1. Pierzi banii!

În primul rând, „**hoțul**” numit **inflație**, lună de lună, îți „trage câte o mică bancnotă din buzunar” fără ca măcar tu să-l vezi. Asta se întâmplă când ești ignorant, pierzi bani fără să știi. Prețurile cresc, salariul tău rămâne constant și banii tăi migrează. Nu mai e nevoie să spun că în 2022 și 2023 prețurile la energie, combustibil, materii prime, alimente și multe altele au crescut exagerat, nu? Nu mai e nevoie, pentru că am simțit cu toții asta pe propria piele!

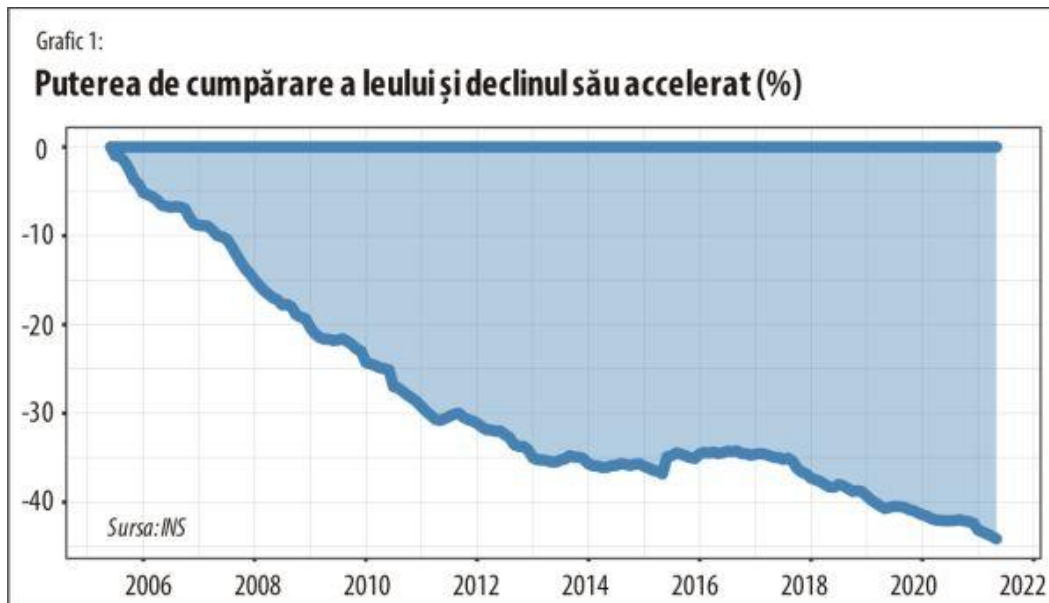

Banii la saltea îți oferă **0% dobândă pe an**. Conturile de economii sau depozitele bancare îți oferă **1-3% pe an**. JALNIC!

Dar coșul tău normal de cumpărături cu cât s-a scumpit? Fă tu calculele și îți vei da seama că muncim cea mai mare parte din timpul nostru pentru niște hârtii care își pierd valoarea de la an la an și ajung să nu mai valoreze nimic cu timpul...

i Fun fact: *Banii își pierd din valoare mai repede decât poți economisi. Sau, spus altfel, produsele și serviciile se scumpesc mai repede decât economisești tu pentru a le cumpăra. Nu vei ține pasul.*

Nu mă crezi? Uită-te la graficul de mai jos. Nu sunt păreri mele, în finanțe personale nu mă bazez niciodată pe păreri. Ci pe date concrete, oficiale. Iar datele acestea, după cum vezi, sunt de la INS (*Institutul Național de Statistică*). 🙌

Este TERIFIANT! Uite pentru ce alergăm noi toată viața... Nu mai zic nimic... Este deprimant.

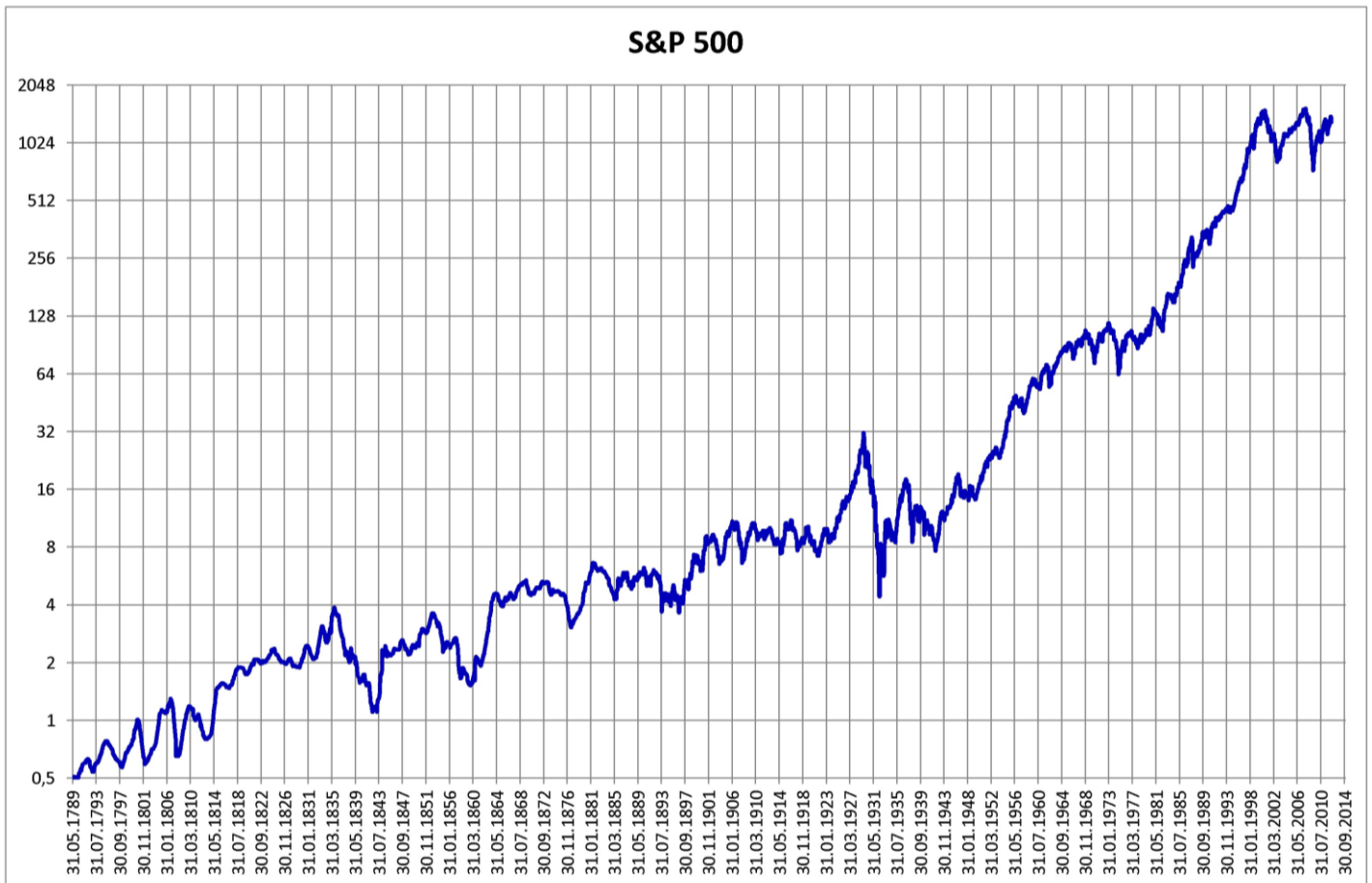
Oamenii spun că a investi banii este riscant (am și acolo un grafic) dar aceiași oameni spun că nu-i nimic riscant în a ține banii „în siguranță” în conturile de economii sau în casă (apropo, în casă este mult mai riscant decât în bancă, să ne înțelegem!)

Sunt eu nebun sau ce naiba? Ce este sigur și lipsit de risc în graficul de mai sus? Ceva care merge DOAR în jos îți oferă siguranță și liniște? Atunci lumea în care trăim a înnebunit de-a dreptul... Dar totuși oamenii găsesc siguranță aici. Sunt eu ciudat, ce să zic...

Observi care este costul lipsei de educație? Această iluzie de siguranță care de fapt te face să pierzi puterea de cumpărare a banilor. Am observat la prea mulți oameni această iluzie ca să cred că poate fi trecută cu vederea. Așa că haide să demontez acest mit chiar aici și chiar acum.

Banii în sine nu oferă siguranță! Ci oferă doar iluzia siguranței!

Spre deosebire de evoluția negativă a puterii de cumpărare a hârtiilor pentru care muncim pe brânci, uite cum au evoluat acțiunile din SUA. „Nu domne, investițiile sunt riscante!”

Nu uita! Dacă îți dorești să investești profitabil la bursă, cu doar 5 minute pe lună, am un material **100% GRATUIT** care te va învăța cum să ajungi **de la 0 la prima ta investiție profitabilă pe bursă!** 🚀 Accesează www.gabrielbalu.ro pentru a intra în posesia lui după ce parcurgi acest material. ✅

În al doilea rând, pierzi bani prin faptul că îi dai altora să ți-i administreze, ceea ce presupune comisioane foarte mari iar o felie însemnată din banii care trebuie să se întoarcă la tine sub formă de profit, **se duc de fapt în buzunarele altora dar tu nu știi acest lucru**, pentru că nici nu ți se spune efectul real al comisiunelor iar tu, prin faptul că nu te educi, ești ignorant, nu ai de unde ști asta.

Din nou, ești norocos că citești acest material. Sper totuși să nu ai în portofoliul tău de investiții acești inamici mâncători de bani (banii tăi!). Pe 10, 20, 30 de ani vei pierde zeci de mii, sute de mii de euro/dolari/ron care trebuiau să fie profiturile tale dar... sunt profiturile altora pentru că tu ai fost ignorant și nu te-ai educat financiar.

Fun fact: Niciun educator financiar nu recomandă fondurile mutuale sau aceste asigurări de viață. Oare de ce?

Vrei să-ți arăt concret câți bani pierzi „investind” într-un fond mutual sau asigurare de viață cu componentă investițională de tip unit-linked pe care o promovează toți „consultanții financiari”? Nu voi da exemple de astfel de companii pentru că nu vreau să atac pe nimeni. Doar expun părerea mea despre aceste produse.

Uită-te la graficele de mai jos: 🖱️

Luăm un comision de administrare de 1,29% (existent pe piață) pentru asigurările de viață cu componentă investițională de tip unit-linked.

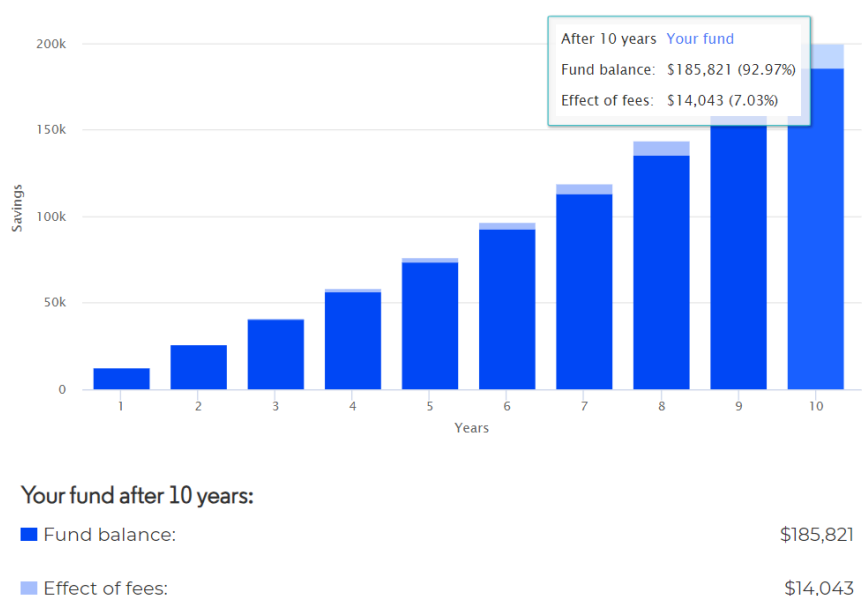
Presupunem o „investiție” lunară de 1000 RON, pe o perioadă de 10, 20 și 30 de ani, la un randament mediu anual de 10%. Nu că ar obține ele 10%, dar asta face calculele mai simple. Doar de dragul exemplului.

Deci, hai să vedem ce se întâmplă pe aceste perioade. 📊

După 10 ani, „investiția” valorează 185.821 RON. Contribuțiile au fost de 120.000 RON (1000x12x10), adică un profit adus de dobânda compusă de 65.821, undeva la 50%, pe 10 ani. 😞 Not great...

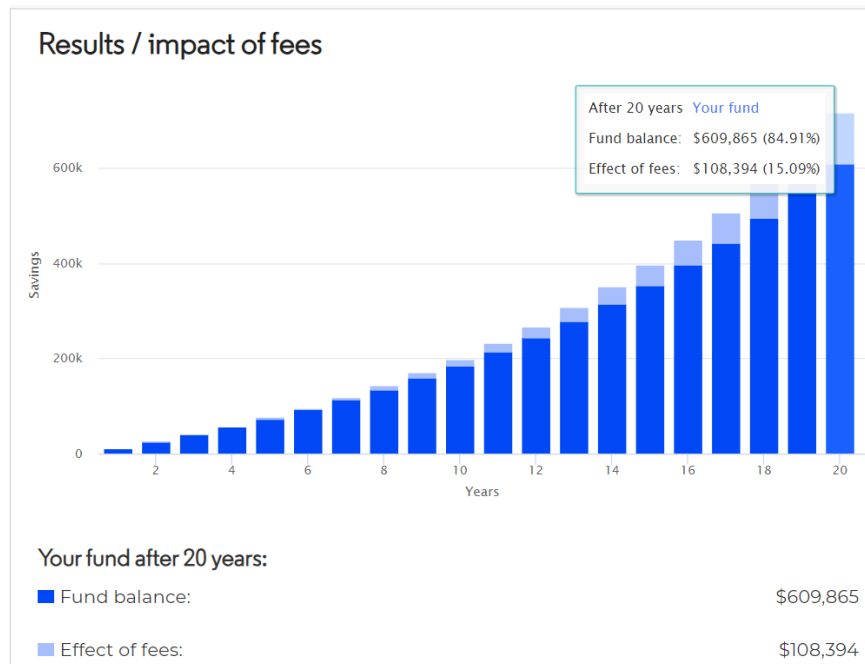
Dar ce e interesant este că pe 10 ani, acel comision de administrare de doar 1,29% a mâncat de fapt **7%** din valoarea portofoliului, adică **14.043**. **Deci peste 10% din contribuții s-au dus pe comisioane**, în buzunarul altora, bani care ar fi putut lucra pentru tine ! ! !

Results / impact of fees

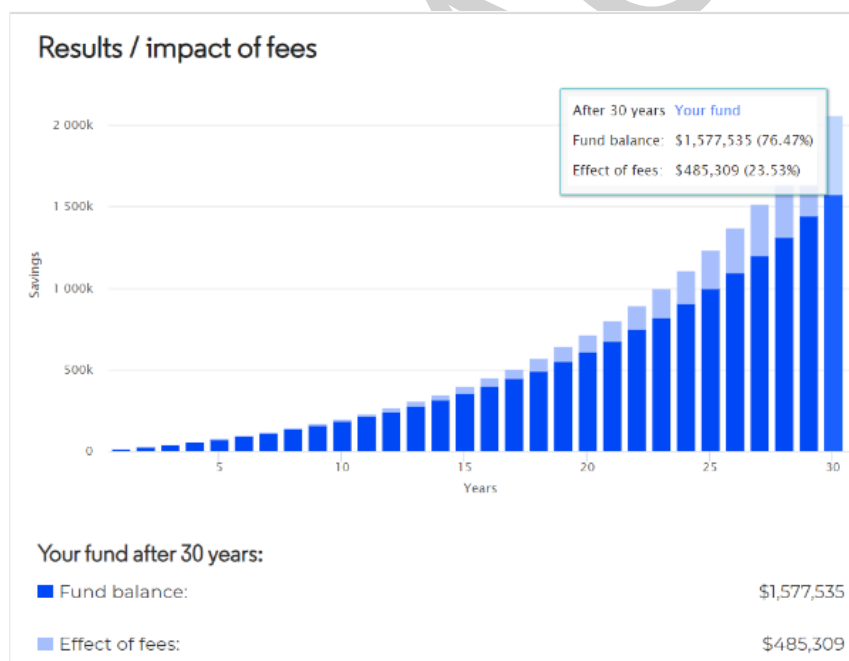

Pe 20 de ani portofoliul ajunge la impresionanta sumă de **609.865 RON**, din care **15%**, adică **108.394** te-au părăsit din cauza comisioanelor! Strigător la cer!

Contribuțiile tale sunt de 240.000, adică undeva la 45% din banii depuși de tine lună de lună, merg în comisioane. Pe mine deja mă ia cu fiori... 😬

Pe 30 de ani, valoarea portofoliului este de 1.577.535 RON. Bravo, ai ajuns milionar!! 🐘
DAAAAR! Comisioanele reprezintă 23,53%, adică 485.309 RON. TERIFIANT!
Contribuțiile pe 30 de ani sunt de 360.000. Adică mai mult ai dat pe comisioane decât ai contribuit lună de lună timp de 30 de ani. 😬

Dacă mai ajustezi aceste calcule și la inflație, e jale. O să-ți dai seama că investiția nu s-a dovedit atât de promițătoare pe cât ți-au promis-o marii „*consultanți financiari*” la început...

Dacă mai pui la socoteală și alte comisioane și taxe (ele pot fi sau pot să nu fie, în funcție de produsul ales), vai mamă. E coșmar!

Și acesta-i cazul bun, căci majoritatea fondurilor mutuale din România au comisioane de administrare între 2-3%. 😞 Deci calculele arată mult mai rău. În cel mai rău caz (sper să nu existe un astfel de caz) ajungi chiar să pierzi bani, la valoarea lor reală, ajustată și cu inflația!

Cu cât este mai mare comisionul de administrare, cu atât fondul face mai mult profit decât tine, pe banii tăi!!!!!!

Mă doare sufletul să văd ce se întâmplă pe piața din România (că aici trăiesc). Dacă totuși vrei să investești în fonduri, prima

întrebare pe care trebuie să o pui este cea legată de comisioane. Nu vă bazați pe recomandări, indiferent dacă vin de la cineva în care ai încredere. Ai grijă, diavolul financiar poartă mască de înger.

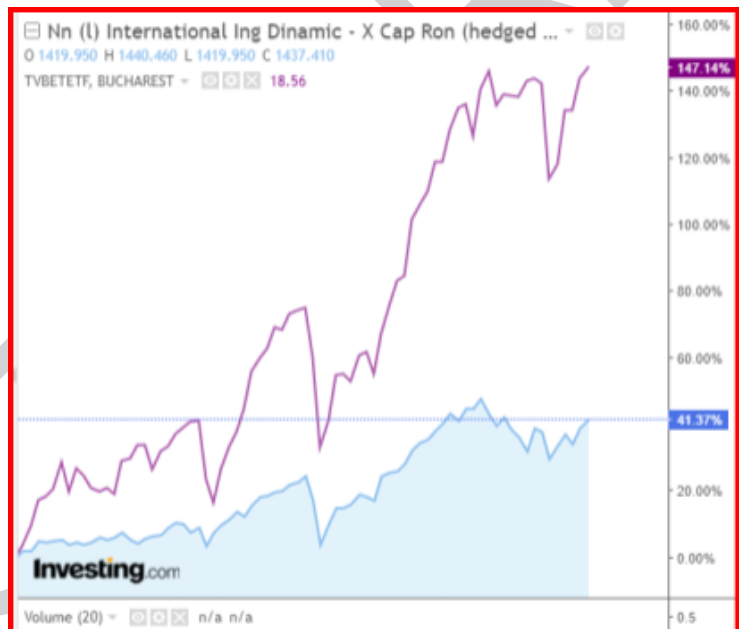
Acum vezi de ce ai nevoie de educație financiară? Aceste produse financiare sunt **extrem de nocive** prin acele comisioane de administrare pe care le au... 😞 Acum vezi cât de mult te poate costa ignoranța și lipsa educației? Ești dispus să plătești acest cost „**infim**” de doar câteva sute de mii de lei?

Sau ai de gând să te educi în sfârșit financiar și să ai grijă de banii tăi? Nici nu muncești 45 de ore pe săptămână pentru ei...

Sper să nu ai astfel de mâncători de randamente în portofoliul tău. Pentru că e nasol...

Haide să facem și o comparație cu cel mai simplu instrument financiar pe care îl avem disponibil chiar pe piața din România, pe BVB (Bursa de Valori București) și în care putem investi chiar de mâine, ETF-ul TVBETETF:

147% pentru un produs financiar în care poți investi singur vs **41%** pentru un fond mutual de la o mare bancă din România... Cifrele vorbesc, eu nu mai spun nimic!

Haide să comparăm 3 fonduri mutuale și cu un ETF pe piața din SUA:

Același lucru, produsul în care poți investi singur este mai profitabil decât fondurile administrat de experți. Atunci de ce mi-aș da banii altor persoane să-i riște și să obțină randamente medii? Din nou, cifrele vorbesc. Iar când vine vorba de bani, cifrele sunt foarte importante și **cifrele nu mint!**

Ți-a arătat „consultantul tău financiar” astfel de grafice? Pun pariu că nu....:) Deh, ei cum mai câștigă din comisioane pe spatele tău?

Nu uita! Dacă îți dorești să investești profitabil la bursă, cu doar 5 minute pe lună, am un material **100% GRATUIT** care te va învăța cum să ajungi **de la 0 la prima ta investiție profitabilă pe bursă!** 🚀 Accesează www.gabrielbalu.ro pentru a intra în posesia lui după ce parcurgi acest material. ✅

Ei nu te educă, deși îți vând gogoșa asta. Ei au o poveste pe care o învață și pe care o spun tututor, pentru că așa sunt învățați. Cred că ea sună cam așa: *„Dacă investești cu noi, vei fi sigur că la pensie, peste mulți ani, vei avea un portofoliu bine diversificat, pliat pe profilul tău de risc, care va fi o plasă de siguranță pentru pensia ta. Acesta va fi administrat de investitori profesioniști, astfel încât tu să nu-ți bați capul și să îți vezi în continuare de viață. Tot ce trebuie să faci este să depui bani timp de 30 de ani, recomandarea noastră, pentru că nimeni nu îți poate garanta ce se întâmplă pe termen scurt. În plus, vei beneficia de un randament mediu anual de aproximativ 10% și, de asemenea, te vei bucura de efectul dobânzii compuse!”* Sună atât de frumos... aproape că îmi dă o lacrimă...

Trecută prin filtrele mele, această poveste sună cam așa: *„Dă-ne nouă banii pentru că tu nu ești capabil să-i investești, e prea greu și riscant și noi îți oferim mai multe iluzii. În primul rând, iluzia că te educăm financiar dar practic noi investim pentru tine, tu nu-ți bagi nasul acolo. În al doilea rând, iluzia randamentului mediu anual de 10%. În al treilea rând, iluzia siguranței, a controlului și a transparenței, pentru că tu îți asumi toată suma investită, tot riscul și te alegi cu puțin peste jumate din beneficiu, noi doar tranzacționăm banii tăi. În al patrulea rând, iluzia comisiunelor mici, care sunt de fapt compuse și ajung mari. În al cincilea rând, iluzia dobânzii compuse care este frânată de efectul la fel de compus al comisiunelor. În al șaselea rând, iluzia orizontului pe termen lung, ca să ne tragem noi cât mai multe comisioane. Haide investește aici că e sigur.”* Să continui? Mie deja îmi vine să plâng.

Adu-ți aminte că înainte de a fi un bun samaritean, acea terță parte care investește banii pentru tine este **o afacere!** Afacerile trebuie să facă bani. Cum? Te las pe tine să te gândești!

E oarecum trist că atâția oameni pică în capcana asta. Dar cred că își merită soarta. Până la urmă, faptul că nu vrei să te educi financiar este o alegere. Și faptul că dai banii altora, tot o alegere este.

Viața este doar rezultatul alegerilor pe care le facem.

Știu aceste lucruri pentru că eu am lucrat, „*am investit*”, pe vremea când nu eram interesat de educația mea financiară, în astfel de produse.

După 2 ani și 2 luni de zile, în condițiile în care piața bursieră obținuse un randament de peste 100%, **eu am pierdut aproximativ 43% din banii depuși în tot acest timp!**

Deci pe bursă aș fi putut să-mi dublez banii, iar cu o asigurare de tip unit-linked am pierdut 43% din banii depuși.

Am plătit și eu costul ignoranței și al lipsei de educație. Și a fost doar vina mea...

În al treilea rând, pierzi bani pentru că nu știi cum funcționează creditele și dobânda aferentă acestora. Mie mi se pare **HALUCINANT** faptul că am vorbit cu o mulțime de persoane care **nu cunosc din ce este formată rata unui credit** și pur și simplu plătesc pe pilot automat oricât le cere banca.

Cum putem fi atât de nepăsători cu banii noștri? Mă enervez numai când scriu aceste rânduri..

Haide să-ți explic. Sunt sigur că unii dintre voi cunoașteți, însă pentru cei care nu sunt familiarizați cu componența unei rate lunare, voi explica acum:

Când mergi la bancă să ieși un credit, banca îți împrumută fericită banii de care ai nevoie. Știm cu toții că acei bani trebuie rambursați, fie că este vorba de un credit de nevoi personale, fie că este vorba de un credit ipotecar, overdraft, card de cumpărături, etc...

 Fun fact: Pentru bancă tu ești un activ, prin creditul pe care ți-l oferă. Dar acel credit pentru tine este un pasiv.

Rata lunară pe care o plătim, numită și **anuitate**, este formată din mai multe componente:

1 – Principalul (adică partea din credit care se scade efectiv cu fiecare plată lunară)

2 – Dobânda (adică ceea ce plătești băncii pentru că ți-a împrumutat banii de care ai avut nevoie) – inamicul tău. Cu cât timpul pe care iei creditul este mai îndelungat, cu atât acest inamic devine mai periculos!

3 – Comisioane (aici pot fi sau pot să nu fie).

Haide să luăm și două exemple concrete:

1. Să spunem că ai luat un credit de nevoi personale de 40.000 RON pe 5 ani și ai o rată lunară de 800 RON. Ei bine, rata ta lunară este formată în acest caz din principal (unde va la 500 RON) și dobândă (unde va la 300 RON) + comisioane (dacă sunt). De dragul calculelor, vom spune că ele sunt 0.

Astfel că, vei vedea după ce ai plătit prima rată, că din 40.000 RON, ai mai rămas cu 39.500 RON de plată în 4 ani și 11 luni.

„Dar de ce 39.500? Eu am plătit 800 RON, trebuia 39.200. Ai greșit la calcule”

Când tu plătești rata, ție nu ți se scade din credit 800 RON, ci doar 500 RON, pentru că acela este principalul. Dobânda este pur și simplu partea pe care o plătești băncii, ea nu se scade din creditul pe care l-ai luat.

„Aaaaa, da?”

Aaaaaa, da. Ce să vezi. Surpriză!

2. Să spunem că ai luat un credit ipotecar de 250.000 RON pe 30 ani și ai o rată lunară de 1500 RON. Ei bine, rata ta lunară este formată în acest caz din principal (unde va la 200-300 RON) și dobândă (unde va la 1300-1200 RON) + comisioane (dacă sunt). De dragul calculelor, vom spune că ele sunt 0.

„Stai, ce? Plătesc dobândă băncii de 4-5 ori mai mult decât ce mi se scade mie din credit?”

Da, exact! Cum sună asta? Tare greu este să te uiți pe un grafic de rambursare pe care, culmea, banca ți-l pune la dispoziție.

Dar mulți îl iau de pe biroul agentului, îl aruncă într-un dulap și ani întregi nu se mai uită la el. **CE GREȘEALĂ ENORMĂ! X**

Plus că am observat cât de uimite sunt multe persoane când le spui că pot plăti anticipat. Fac ochii mari *„hă, plată anticipată? Ce-i aia?”*

Nu pot spune decât că ne merităm soarta... Dacă ne ducem la bancă să luăm un credit pe **30 de ani din viața noastră** și semnăm *„ca primarii”*, fără să citim nimic, atunci a cui e vina?

Plata anticipată îți oferă niște randamente extraordinare, de câteva sute de procente. Practic, poți reduce dobânda (inamicul) pe care o plătești băncii **EXPONENȚIAL!**

De exemplu, în cazul unui credit ipotecar, pentru fiecare **1 RON plătit anticipat în primii 5 ani, reduci 8 RON de dobândă**. Asta înseamnă un randament de **700%**. Da, ai auzit bine, **700%!**

Desigur că discuția este mult mai amplă de atât, însă sper că ți-am stârnit interesul.

Acum spune-mi tu câți bani pierzi pentru că nu cunoști aceste lucruri? **Educația financiară nu mai este un moft, ci este VITALĂ!**

✓ **Task 13:** *Te provoc să te uiți chiar acum pe un scadențar sau grafic de rambursare (dacă ai un credit) și să observi cum este împărțită rata lunară.*

În al patrulea rând, pierzi bani din viitor, adică de la pensie. Nu știu câți dintre voi vă gândiți cu optimism la pensie, însă eu nu cred că generația noastră, a tinerilor de 20 și ceva de ani, vom mai apuca să primim o pensie de la stat, sau dacă vom primi, va fi una de rahat!

Previziunile sunt sumbre, iar siguranța pensiei de stat începe să crape pe măsură ce trec anii.

După cum știi, angajații din prezent plătesc pensia pensionarilor din prezent. Cu alte cuvinte, tu nu acumulezi nimic pentru tine cât ești angajat (vorbim de pensia publică, nu cea privată), ci plătești pensionarii care au făcut la rândul lor același lucru.

Ei bine, matematic vorbind, acest model nu poate funcționa la infinit, și asta-i o **problemă uriașă!**

Dacă în anii 1990, aveai nevoie de 1 angajat pentru a susține 0,3 pensionari, acest raport s-a deteriorat masiv cu timpul. În 2014, acest raport crescuse la 1 angajat care susținea 1,17 pensionari, iar previziunea este că în **2050 un angajat va susține 1,74 pensionari!!!** Sau, cu alte cuvinte, ai nevoie de mai mulți angajați pentru a susține un pensionar, chiar și în prezent!

Holy shit! Nu poate să nu-ți dea cu virgulă aici! Ca acest model să funcționeze fără probleme, ar trebuie să vedem o creștere foarte mare a populației active (muncitoare).

De aceea trebuie să-ți asumi responsabilitatea pentru viața ta financiară și să nu mai fii superficial cu banii. Viitorul promis de guvern (sau minciuna mai bine spus) nu este sustenabil. Ei sunt lupii, noi suntem oile. Ei știu aceste lucruri doar că nu le pot spune, ar induce prea multă panică.

Fun fact: De ce crezi că în anumite țări (Franța de exemplu) a crescut vârsta de pensionare?

2.2. Pierzi momente!

Momente în care puteai călători, momente în care puteai petrece timp cu familia, momente în care puteai lucra la pasiunile tale, momente în care puteai simți că **viața îți aparține, nu ți se întâmplă**. Toate aceste momente sunt pierdute pentru că tu alegi să fii ignorant și să nu înveți deloc despre bani. Pentru că multe din aceste momente vin sau pot fi potențate de bani.

Prin faptul că înveți să-ți gestionezi mai bine finanțele, aceste lucruri pot deveni realitate într-un timp foarte scurt.

Gândește-te la asta. Dacă faptul că te-ai educat financiar și ai învățat să investești ți-a scutit chiar și 2-3 ani din timpul pe care trebuia să-l mai petreci la job, deja e un câștig enorm. Nu neglija acest lucru! Nu neglija puterea a 2-3 ani!

2.3. Pierzi energie!

Pentru că mereu te vei lamenta și vei fi frustrat de aceleași lucruri pe care nu le poți schimba. Mereu vei fi frustrat că nu ai suficienți bani, că țara în care trăiești e săracă și coruptă, că politicienii sunt hoți, că șeful nu te plătește pe cât muncești, că produsele se scumpesc, că a venit criza și ți s-a tăiat salariul (sau și mai rău, ai fost concediat).

Toate aceste lamentări îți fură energia și într-o asemenea stare deciziile nu pot fi cele mai eficiente și raționale. Perspectiva ți se îngustează și rămâi cu mentalitatea de victimă. Te concentrezi pe ceea ce e în afara controlului tău ceea ce nu te va ajuta deloc!

Gândește-te la momentele când te enervezi în trafic sau când te cerți cu cineva. Pur și simplu simți că îți fură atenția, calmul și empatia un astfel de moment. Simți că nu mai ai chef de nimic și probabil că te vei comporta urât și cu alte persoane cu care nici nu ai avut contact anterior.

La fel este și când te lamentezi din cauza lipsei banilor în loc să faci ceva ce ține de tine pentru a rezolva această problemă. Concentrează-te pe ceea ce este în controlul tău! Pentru că **acolo unde îți direcționezi energia și atenția, acolo se îndreaptă și acțiunile.**

Practic nu poți face pași spre o situație financiară mai bună dacă tu te concentrezi pe lipsa banilor și pe corupția din țară. Acestea se exclud reciproc! E ca și cum ai apăsa pedala de frână și te miri de ce nu accelerezi, ba chiar te oprești...

Vrei să rezolvi problema banilor? **Concentrează-te pe:**

- ▶ cum să-i gestionezi mai bine pe cei pe care îi câștigi acum,
- ▶ cum să devii mai relevant în ceea ce faci,
- ▶ cum să formezi o expertiză pe pasiunea/ domeniul tău și
- ▶ cum să investești!

2.4. Pierzi vise!

„Cândva îmi voi da demisia!”, „Voi conduce mașina aia!”, „Voi călători prin toată lumea!”, „Voi trimite copiii la cea mai bună școală!”, „Îmi voi ajuta părinții!”, etc...

Fiecare dintre noi avem un vis, un ideal pe care, dacă l-am atinge, am atinge probabil fericirea supremă. Și de cele mai multe ori visele costă bani în viața reală, în momentul în care ne trezim dimineața și deschidem ochii. Realitatea ne lovește brusc în față și ne ține departe de visul nostru. Lipsa fondurilor ne fură deseori visele.

Vreau să te întreb:

De câte ori te-ai uitat la diferite postări de pe social media din locații exotice și te vedeai acolo? Maldive, Bora Bora, Bali, etc?

De câte ori te-ai uitat pe telefon la diferite postări cu mașini de lux la volanul căreia te vedeai?

De câte ori te-ai văzut călătorind prin toată lumea?

De câte ori te-ai văzut lucrând de dimineața până seara la ce te pasionează cu adevărat?

De câte ori te-ai văzut lucrând de pe un laptop pe o plajă?

De câte ori te-ai văzut mergând cu persoana iubită la un restaurant scump, fără frica de a te uita în partea cu prețurile din meniu?

De câte ori te-ai văzut având atâția bani încât să spui *„gata, mâine îmi dau demisia!”* ?

De câte ori ai văzut o haină care îți plăcea atât de mult dar pe care nici nu o probai din cauza etichetei pe care scria costul?

Dar filmul se taie atunci când te uiți în contul bancar și îți dai seama că nu vei ajunge prea curând să trăiești aceste experiențe? Sau... poate niciodată?

Toate acestea se destramă pentru că faci greșelile pe care le-am abordat anterior și mereu vei ajunge la aceeași vorbă: „nici luna asta nu am rămas cu nimic”, „iar am rămas cu lună la finalul banilor”, „dacă aș câștiga mai mult, mi-ar rămâne bani”...

Și, din păcate, sunt oameni care aleg să își spună în mod intenționat „știu că nu voi avea niciodată mulți bani și voi munci toată viața!”, ceea ce mi se pare extrem de trist :(. Să pierzi lupta cu propria minte, să pierzi lupta cu încrederea de sine, mi se pare o înfrângere greu de suportat.

Dacă mă întrebi pe mine, viața nu-i făcută să muncești zeci de ani și să te bucuri de „libertate” (la mâna statului) abia la bătrânețe.

Viața nu-i făcută să muncești 160-180 de ore pe lună și să te bucuri de un concediu la 6 luni.

Viața nu-i făcută să muncești de pe 1 până pe 30 ale lunii și să fii plătit doar 1 dată pe lună!

Viața nu-i făcută să trăiești mereu cu frica-n sân că la următoarea criză vei fi concediat sau ți se va tăia salariul.

Viața nu-i făcută pentru un credit auto, un credit ipotecar pentru o casă și un lifestyle mediocru.

Viața trebuie să fie despre mai mult decât atât! Eu mai am momente când îmi spun că viața mea trebuie să reprezinte mai mult decât un job mediocru, 2 concedii pe an, un credit pentru mașină și unul pentru o casă, un copil și un copac plantat.

Trebuie să fie ceva mai mult decât atât! Trebuie să fie ceva ce ne scapă, ceva ce nu vedem cu ochii și poate reușim să vedem cu mintea! Dar mintea trebuie antrenată. Și fix acest lucru faci tu prin citirea acestui material.

Chiar cred că viața este despre a trăi în propriile condiții, făcând și ce îți place, nu doar ce trebuie. Cel puțin așa o văd eu și spre acel ideal îmi îndrept eforturile.

Renunțăm prea ușor la visele noastre din cauza lipsei banilor. Nu mai bine rezolvăm această problemă financiară pentru a trăi ce ne face cu adevărat fericiți?

2.5. Pierzi valori!

Pentru că există riscul să fii tras în capcana de a face orice pentru bani, așa cum vedem la foarte multe persoane care sunt în stare să facă lucruri imorale pentru a obține foloase materiale.

Uiți ce e important pentru tine și la un moment dat ajungi să faci lucruri de care nu ești mândru și care nu-ți oferă satisfacție. Tocmai pentru că le faci doar pentru bani. Crezi că dacă vei obține bani vei fi împlinit. Însă abia atunci vei realiza cu adevărat că nu banii sunt scopul.

Chiar dacă acest Ebook este despre bani, țin să spun următorul lucru: **Banii nu sunt totul! Educația financiară nu este despre bani, ci despre viață.** Vei realiza acest lucru și tu dacă alegi să mergi pe acest drum.

Reține: Banii nu sunt un scop. Banii sunt un mijloc prin care îți îndeplinești scopurile în viață. Este o mare diferență! Banii sunt doar un vehicul care te conduc spre scopurile tale. NU face din bani un scop!

2.6. Și nu în ultimul rând, pierzi TIMP, pierzi LIBERTATEA!

Dacă nimic din ce ți-am spus mai sus nu te-a impresionat, atunci acest ultim impuls sigur te-a mișcat. La final, **timpul e tot ce contează!** Nu mașinile, nu telefoanele, nu hainele, nu băuturile, nu hotelurile scumpe în care ai dormit. Ci timpul. **Cine-i în controlul timpului său va simți ce înseamnă cu adevărat libertatea.**

Și sunt sigur că ai simțit și tu acest sentiment extraordinar de control. Când? Haide să ne aducem aminte cum ne simțim în concediu, când ne trezim la ce oră vrem noi, facem ce vrem de dimineața până seara, ne culcăm la ce oră vrem pentru că nu trebuie să ne trezim dimineața să mergem la job, ne plimbăm pe unde vrem, etc.

Nu poți să-mi spui că acest sentiment nu te face să tresari numai când te gândești la toate acestea. Ei bine, asta îți poate cumpăra banii. Sau asta poți pierde dacă alegi să nu te autoeduci!

Nu am auzit pe nimeni să spună la bătrânețe „mi-aș fi dorit să muncesc mai mult” sau „mi-aș fi dorit să am cel mai nou model de Iphone în fiecare an”. Toată lumea spune „mi-aș fi dorit să mă bucur mai mult de viață, să am mai mult timp să fac ce contează pentru mine”.

Și cum te poți bucura de viață? Prin controlul timpului tău. Cum te poți bucura de timpul tău? Prin stăpânire științei banilor care îți va elibera acest ideal pe viitor!

NU UITA! Viața și educația financiară nu e despre bani! Da, ai auzit bine. **Viața și educația financiară nu e despre bani!** Este despre a trăi în propriile tale condiții. Dar asta nu se poate realiza decât printr-o sănătate financiară, care să te scape de griji și să îți permită să faci ce vrei, când vrei, cum vrei, unde vrei.

Așa că vreau să te felicit din nou pentru că ai luat **DECIZIA** de a **INVESTI** în **EDUCAȚIA** ta!

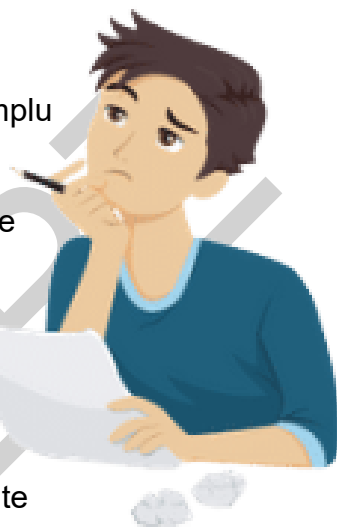
Dacă ți-a plăcut ce am vorbit până acum, îmi poți lăsa un feedback pe email, la gabriel@proactiverz.ro.

„Nu e vorba despre bani. Este vorba despre libertate!”

3. Independența financiară

Toată lumea vorbește acum despre independență financiară. Pur și simplu este unul din cele mai discutate subiecte din online. Noua generație cred că asta visează în fiecare seară. Sună bine, nu zic nu, dar haide întâi să ne familiarizăm mai mult cu acest termen.

Înainte să îți explic în ce constă și cum se calculează independența financiară, pune pauză și scrie pe o foaie suma de bani care crezi că te va face independent pe tine personal, în situația ta personală. Nu trebuie să te gândești prea mult, doar scrie prima sumă care îți vine în minte.

Gata? Bun, acum hai să intrăm în detalii.

3.1. Ce înseamnă să fii independent financiar?

„Hă, independent financiar? Ce naiba...”

Dacă nu știi ce înseamnă, e ok, suntem aici să învățăm. Am avut discuții cu persoane de 40 de ani care nu cunoșteau acest termen. Nici eu nu m-am născut cu el în brațe, ci acum 4 ani am auzit pentru prima dată de independența financiară.

Definiția în DEX pentru independent este următoarea: *care nu depinde de cineva sau ceva, LIBER.*

Acum combină asta cu financiar și răspunsul e evident: **Independent financiar înseamnă să poți trăi la aceleași standarde la care trăiești acum, să ai aceleași cheltuieli pe care le ai acum, DAR fără să mai muncești vreo zi din viața ta!** Cu alte cuvinte, să fii **LIBER**, să nu mai fii constrâns de job, șefi, program, bani, locație.

Chiar dacă pare ireal, pentru că mna... mulți am fost crescuți cu mantra „*muncește din greu pentru bani*”, „*venit pasiv nu există*”, „*banii nu pică din cer*”, „*banii nu cresc în copac*”, etc... este **100% posibil**. La fel cum există apă, tot așa există și venit pasiv. Tot așa există și independență financiară. Și mulți au atins-o.

Mie îmi place să cred că dacă o mână restrânsă de persoane au putut atinge un obiectiv care pentru majoritatea pare imposibil, atunci el de fapt este **100% realizabil de către oricine!**

Independența financiară este un **rezultat al investițiilor** pe care le faci și al venitului pasiv pe care acestea îl generează, fie că este vorba de chirii (imobiliare), dividende (acțiuni), drepturi de autor, dobânzi/ cupoane (obligațiuni), produse vândute recurent, etc...

Practic, venitul pasiv = bani care îți vin fără să lucrezi, ești independent de muncă. Cât de uimitor ți se pare asta? Ce fel de liniște sufletească îți oferă?

Acum, fie vorba între noi, nu știu dacă există cineva care nu și-ar dori ca banii să-i intre în cont dar totuși să nu mai muncească niciodată. E probabil idealul la care toți visăm cu ochii deschiși. Dacă banii nu ar mai fi o problemă, dacă produsele și serviciile nu ar costa niciun ban, nu cred că ar mai munci nimeni :)). Sau doar cei care fac din pură pasiune ceea ce fac.

Probabil toți ne vedem undeva pe o plajă, călătorind în jurul lumii sau făcând orice altceva ce ne pasionează și ne oferă bucurie în timp ce primim notificări de pe telefon cum că banii se revarsă în contul nostru.

Independența financiară înseamnă că banii sunt de acum sclavii tăi! Dacă nu-ți place jobul pe care îl ai, îi poți spune șefului să și-l bage undeva sau poți fi întotdeauna la un minut de demisie. Sau poți lucra în continuare cu zâmbetul pe buze știind că muncești **pentru că vrei tu, nu pentru că trebuie!**

Am citit la un moment dat un articol care m-a impresionat și am extras câte ceva din el. Vreau să împărtășesc și cu tine:

„Însă aș vrea să facem și o schimbare de perspectivă, o schimbare de paradigmă: Elementul esențial din independența financiară cred că este de fapt echilibrul interior și starea emoțională pe

care ți le dorești, care pot fi mult mai prezente sau le poți conștientiza mult mai ușor când nu mai ești stresat de jobul zilnic sau de lipsa banilor.

Independența financiară nu trebuie să fie doar un obiectiv al numerelor, ceea ce este în definiția clasică. Ai atins acele borne numerice, ești independent financiar și poți să faci ce vrei tu. Vreau să te gândești puțin și mai profund de atât și îți vei da seama că nu este vorba despre bani de fapt, ci este vorba de mult mai mult de-atât.

Schimbarea de paradigmă este următoarea: Independența financiară este o stare de spirit și un mod de viață împlinitor, susținut de venituri pasive.”

Acum că am lămurit acest aspect, hai să mergem mai departe...

3.2. Suma necesară pentru a deveni independent financiar

Prin puțină matematică elementară, o să știi exact suma necesară și perioada de care ai nevoie pentru a atinge independența financiară.

Știi ce-i foarte fain aici? Că **totul** depinde de tine și de cât poți economisi. Cu cât suma economisită este mai mare, cu atât ajungi mai repede la **libertate!** Asta ar trebui să-ți dea impulsul de care ai nevoie pentru a te apuca serios de treabă.

Cifra necesară nu ar trebui să fie foarte greu de aflat, pentru că trebuie să știi pur și simplu cât cheltuiești. Dacă într-un an cheltuiești 12.000 EUR, atunci ai nevoie de 12.000 EUR (la valoarea de astăzi a banilor) pentru a ajunge independent financiar. Cât cheltuiești lunar și anual poți afla doar dacă ai făcut sarcinile de mai sus, adică să ții o evidență într-o aplicație și într-un Excel.

1 Acesta ar fi **primul pas, să știi cât cheltuiești.**

Nu uita, claritatea înseamnă putere. Când creierul tău știe o cifră reală, mintea ta conștientă va descoperi o cale să ajungă acolo.

2) **Al doilea pas** ar fi să calculăm **suma portofoliului de investiții** de care avem nevoie pentru a ajunge să generăm pasiv acei 12.000 EUR anual.

Așa că hai să facem vreo două calcule...

Niște oameni destul de inteligenți au ajuns la următoarea concluzie:

Formula magică, hocus pocus:

IF = Cheltuieli anuale (cheltuieli lunare x 12) x 25 (asta pentru o rată de retragere de 4%)

De exemplu: Mihai are cheltuieli lunare de 1.000 EUR (folosim cifre rotunde pentru a fi mai ușor de înțeles).

IF = 1.000 x 12 x 25 = 300.000 EUR. Asta înseamnă că după ce ai atins cifra asta pe portofoliul de investiții, nu mai e nevoie să muncești vreodată.

La această sumă trebuie să ajungă portofoliul tău de investiții (imobiliare, bursă, obligațiuni, crypto, drepturi de autor, afaceri, francize, etc.) atât prin depunerile tale, cât și prin dobânda/dividendele/ profitul pe care el îl aduce.

Acum vreau să te întreb... Te sperie suma? Credeai că ai nevoie de milioane de euro pentru a nu mai munci niciodată? Te încântă? Te face să visezi că drumul s-a redus considerabil?

Sunt sigur că e mult mai mică decât ceea ce ai scris tu pe foaie. Nu ai nevoie de milioane pentru a trăi o viață în libertate. Ai nevoie de cifre concrete, ai nevoie de autocunoaștere, claritate și perseverență.

Pe mine m-a motivat extrem de mult când am făcut acest exercițiu pentru că mi-a redus din start o parte foarte lungă din drumul pe care credeam că-l aveam de parcurs. Cu alte cuvinte, am pornit cu un avantaj din start, am pornit cu avânt.

Este evident că, în timp, o să crești suma pentru că mai mult ca sigur nu te vei opri din investit după ce ți-ai format această mentalitate și o să mergi peste pragul de independență financiară. Asta-i firea umană, vrea tot mai mult, nu ne săturăm niciodată :)).

Fun fact: A fi **independent financiar** este ceva diferit de a fi bogat. Dacă tu cheltui 1000 de lei pe lună și îți poți asigura venitul acesta fără să mai muncești, din investiții, atunci ești independent financiar, ești **liber**! Ești bogat? Probabil că nu, cel puțin nu în bani, nu îți permiți ultimul model de BMW. Dar **ești bogat în TIMP!**

Acum... În cât timp ajungi acolo, asta depinde doar de tine. Poți ajunge în 25 de ani, în 15 ani sau chiar în 7-8 ani. Depinde de salariul pe care îl ai, de stilul de viață, de cât % reușești să economisești, de cât de mult investești în tine pentru a forma o expertiză și a câștiga și economisi mai mult și, nu în ultimul rând, de investițiile pe care le faci pentru că fără ele nu ne putem gândi la independență financiară.

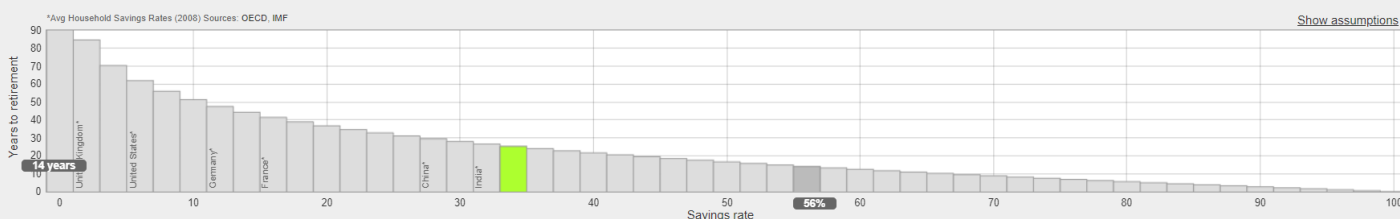
Uite aici niște exemple de calcule. Acest calculator îți arată într-o oarecare măsură în cât timp te poți retrage și te poți considera independent financiar în funcție de rata de economisire pe care o ai.

When can I retire?

Compound interest is powerful but takes a long time. To retire in 5 or 10 years the most important number is not your return on investment. It's your savings rate. [Learn more.](#)

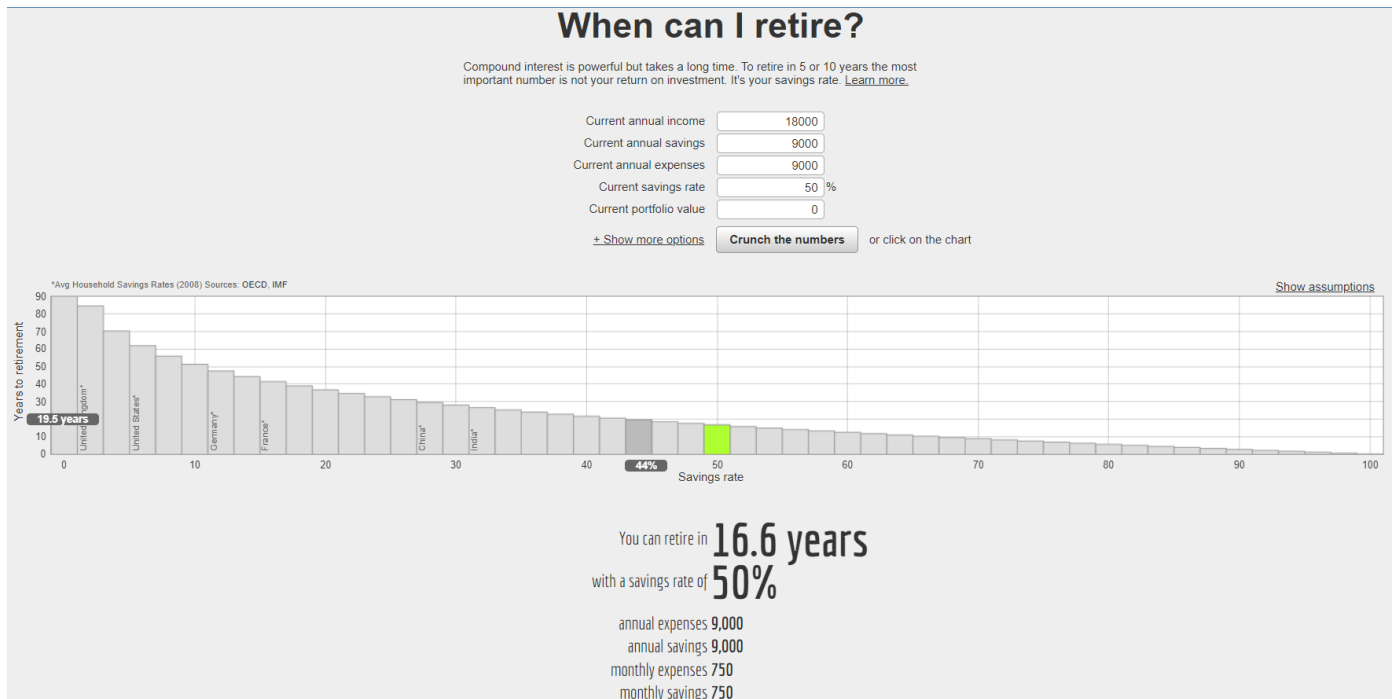
Current annual income
 Current annual savings
 Current annual expenses
 Current savings rate
 Current portfolio value

[+ Show more options](#) [Crunch the numbers](#) or click on the chart

You can retire in **25.2 years**
 with a savings rate of **34%**
 annual expenses 12,000
 annual savings 6,000
 monthly expenses 1,000
 monthly savings 500

Observă cum **scade numărul de ani necesari pe măsură ce crești rata de economisire.**

Acest calculator îl găsești la următorul link, unde te poți juca cu cifrele, le poți schimba, poate te va inspira să accelerezi procesul:

<https://networthify.com/calculator/earlyretirement?income=18000&initialBalance=0&expense=15120&annualPct=5&withdrawalRate=4>

✓ **Task 14:** *Fă o medie a cheltuielilor pe ultimele 3-6-9 luni. Asta îți va arăta cât cheltuiești în medie într-o lună. Media te interesează.*

Dacă nu știi care sunt cheltuielile tale lunare, asta nu-i o veste prea bună. Una din cele mai importante reguli în gestionarea banilor și investiții spune că **NU poți îmbunătăți ceea ce nu cunoști!**

✓ **Task 15:** *Fă calculul pentru a afla suma de care ai nevoie pentru a ajunge independent financiar.*

Dacă simți că ți-am oferit plus valoare până acum, îmi poți lăsa un feedback pe email, la gabriel@proactiverz.ro.

Chiar dacă nu cunoști care sunt cheltuielile tale, nu intra în panică. Totul are un început. Iar pentru tine începutul este acum.

Calcularea cheltuielilor este destul de simplă. Scade din salariu suma cu care rămâi la final de lună și rezultatul reprezintă cheltuielile. Dacă nu mai rămâi cu nimic, va fi și mai ușor... :))

Totuși, recomandarea mea ar fi să îți descarci pe telefon o aplicație de monitorizare a cheltuielilor. Nu are rost să ne mai batem capul cu foi fizice și Excel-uri pentru evidența cheltuielilor zilnice când putem folosi telefonul pe care îl avem mereu după noi și care face toate calculele automat. Pur și simplu după ce ai plătit, până primești bonul sau până ieși din magazin ai intrat în aplicație și ți-ai introdus cheltuiala.

Te rog să introduci orice cheltuială, oricât de mică. Nu sunt singurul care a avut niște momente de uimire când am văzut că leu cu leu face 5 milioane. Avem tendința să neglijăm cheltuielile mici și nu-i ok, pentru că acolo se duc foarte mulți bani. Introdu și o cheltuială de 1 leu!

La început, ca orice alt lucru, probabil ți se va părea o corvoadă și o muncă fără rost. Însă, după cum am mai spus, începutul nu durează la nesfârșit. Ci este chiar scurt. Așa că treci peste acest blocaj pe care subconștientul ți-l pun în față și introdu orice cheltuială pe care o faci, chiar și de 1 leu!

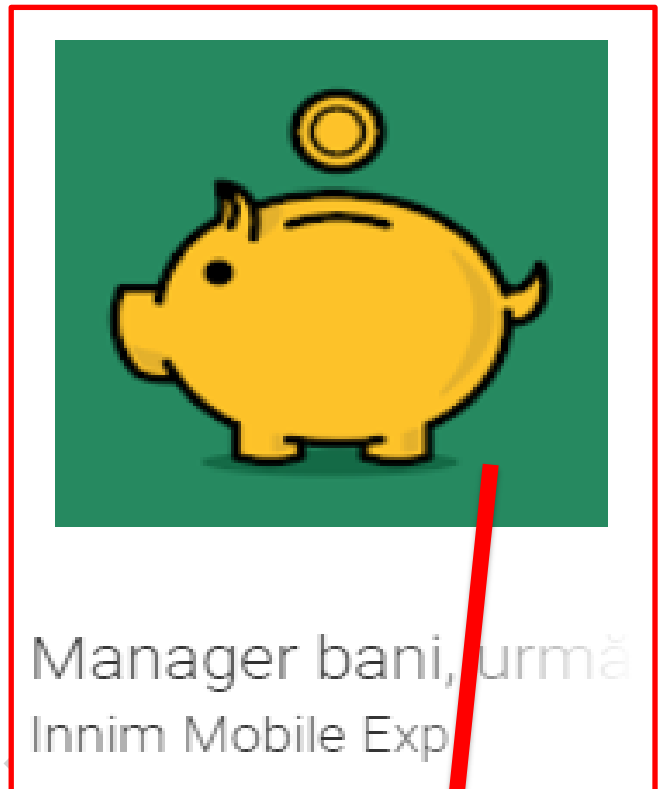
Sau te vei gândi că ce vor spune prietenii când vor vedea că ții evidența la 1 leu, că ești zgârcit. Dar tu știi de ce faci asta, faci asta pentru un bine mai mare. Și, dacă ai astfel de prieteni, probabil nu ești în cercul potrivit. Oricum, după ce devine un obicei, un automatism, nu te va mai interesa ce spune lumea.

Crede-mă, monitorizarea cheltuielilor este una din cele mai bune invenții ever. Rivalizează cu apa caldă.

Eu am folosit din 2019 până în 2022 **Înregistrarea Cheltuielilor**. În prezent folosesc **Manager bani**, o aplicație destul de bună și user-friendly.

Aici mi-am creat diverse categorii principale pentru a-mi fi mai ușor să țin o evidență mai generală. Nu vreau să am totuși câte o categorie specifică pentru fiecare produs în parte... nu cred că mă ajută asta.

✓ **Task 16:** Descarcă orice aplicație de monitorizare a cheltuielilor și începe să introduci chiar de astăzi toate cumpărăturile pe care le faci. (Dacă nu faci ai una deja)

De asemenea, dacă nu te descurci cu economiile, vezi videoclipul **6 METODE DE ECONOMISIRE**, [aici](#).

P.S.: Nu uita că putem stabili împreună o ședință de consultanță gratuit **1to1** de 30 de minute pentru a te ajuta mai eficient, în cazul în care ai blocaje.

Bun, acum că am lămurit și aceste aspecte, hai să trecem la următorul pas.

„Dacă nu știi să ai grijă de bani, banii vor sta departe de tine!” - Robert Kiyosaki

4. Fă ordine în viața ta financiară

Sunt sigur că urăști dezordinea, oricare ar fi ea. Nu cred că îți place să trăiești într-o cameră unde totul e aruncat haotic. Nu cred că îți place să ieși în oraș dezordonat, nearanjat. Nu cred că îți place să mănânci superficial, ce îți pică în mână. Atunci, de ce ai neglijat finanțele personale? Știi bine că zi de zi te lovești de lucrul cu banii și pentru bani muncești cea mai mare parte a timpului.

Din păcate, la școală mergem 21 de ani. Însă în 21 de ani, nu suntem învățați nici măcar o oră cum să ne gestionăm și investim banii. **NEBUNIE!**

Mai crede cineva că aceasta este doar o problemă a sistemului? Sau suntem cu toții de acord că **intenționat** se vrea să nu cunoaștem lucruri extrem de importante și să nu știm gestiona situații delicate de care ne lovim zi de zi în viață?

Haide să-ți spun un adevăr dur: **Dacă nu te dezvolti tu individual, dacă nu te autoeduci, ești mâncat! Nimeni nu o va face!** Vei fi o victimă.

Observi foarte bine că la școală nu suntem învățați despre bani, despre dezvoltare personală, despre relații, despre mintea umană pentru că... ce? Aceste domenii nu sunt importante? HAHA!

Ok, TEMĂ DE GÂNDIRE. **De ce te lovești în fiecare zi în mod normal?**

- ▶ De desen (materie) SAU de bani/ relații interumane/ decizii?
- ▶ De o pânză pe care trebuie să desenez SAU de un magazin unde trebuie să plătesc pentru ceva?
- ▶ De o ecuație complexă de gradul șapte SAU de o rată la mașină sau al casă?
- ▶ De un tip care îți iese în față pe stradă și te pune să desenezi nu știu ce note muzicale SAU de o situație tensionată la job?
- ▶ De faptul că zilnic ești întrebat ce făcea ION cu pământul SAU de faptul că mă enervez foarte ușor?
- ▶ De faptul că frunzele respiră nu știu cum sau de o achiziție cu cardul de cumpărături?

De care dintre aceste situații te lovești cel mai des? Câți dintre noi am dat piept în mod repetat, ani de zile, cu lucrurile care ne erau băgat pe gât la școală? Cred că poți număra pe degete.

Dar câți dintre noi ne lovim zilnic de o situație precum:

- ▶ O cheltuială mare, impulsivă, care mai apoi duce la stres
- ▶ Rușinea de a aborda pe cineva, pentru că lipsă de încredere
- ▶ Dificultăți în gestionarea banilor
- ▶ Certuri în familie
- ▶ Traume din trecut care revin
- ▶ Convingeri limitative
- ▶ Medierea conflictelor
- ▶ Lipsă de încredere, anxietate, depresie, etc...

Hopa... Păi cum se face că la școală nu suntem învățați lucrurile **VITALE** cu care dăm piept zi de zi în viață?

Nu e o eroare a sistemului. Este o **intenție** a sistemului. Pentru a ne manipula cât mai ușor...

Ei bine, eu nu vreau să trăiesc viața în felul acesta. Și unde pot face o diferență, o fac. Tocmai din acest motiv am scris și acest Ebook. Pentru că vreau să redau puterea oamenilor, cel puțin pe parte financiară, dar sper să deschid mai multe orizonturi cu acest material.

Bun, haide să punem pe masă câteva metode prin care poți face ordine din punct de vedere financiar.

Îți optimizezi cheltuielile!

Optimizarea sau scăderea cheltuielilor este unul dintre cei **2 piloni** prin care poți accelera agresiv drumul către obiectivele tale financiare (o să vorbim despre cel de-al doilea puțin mai târziu).

Cum faci acest lucru? O să-ți dau câteva „*trucuri*”:

1 - Folosește o aplicație de monitorizare a cheltuielilor și o fișă de buget!

Eu aș spune acum, dacă îmi permiți, că nu este recomandat. Este **OBLIGATORIU**. Aplicațiile le găsești mai sus.

Și nu, nu îmi spune că tu nu ai nevoie de așa ceva, că tu ții minte pe ce dai banii...**IMPOSIBIL!** Nu poți ține sub nicio formă evidența cheltuielilor pe o lună fără să notezi undeva. Te minți singur.

Monitorizează cheltuielile extrem de simplu cu ajutorul unei aplicații și o să-ți fie mai ușor să le optimizezi și să le reduci. Este dovedit, nu vorbesc prostii. ✓

Îți aduc aminte că am creat și un Excel (fișa de buget). Dacă vrei și tu să ai acces la această fișă, dă-mi un email la gabriel@proactiverz.ro și ți-o trimit cu drag.

2 - Stabilește bugete!

Am mai abordat puțin subiectul și mai sus.

Când îți intră salariul, fă următorul lucru: împarte-ți venitul în câteva categorii. Poate fi ceva de genul: 50-30-20.

Unde...

50 - cheltuieli vitale (hrană, chirie, utilități, medicamente, asigurări, carburant, etc);

30 - dorințe (mese în oraș, divertisment, ieșiri cu prietenii, o mică aroganță ici colo, etc);

20 – economii (sau fondurile despre care am vorbit mai sus) și investiții.

Sau poate fi orice altă variantă care funcționează pentru tine. Nu trebuie să duci 30% din venituri în dorințe dacă nu ești un cheltuitor înrăit. Sau nu trebuie să aloci 20% pentru economii și investiții dacă ești la început și simți că acest lucru ți-ar reduce drastic stilul de viață.

Dar promite-ți ție, **fă un angajament cu tine însuși** că nu o să te atingi de cei 20% (sau cât ai stabilit tu) sub nicio formă, niciodată! Mai mult ca sigur că disciplina ta va fi pusă la încercare însă trebuie să te folosești de rațiune pentru a inhiba pornirile emoționale care te vor împinge să cheltuiești banii sau o parte din bani din acel fond.

Următorul paragraf este extras din același articol de care ți-am spus anterior:

„Mulți bani sunt cheltuiți și aiurea, fără a-ți aduce un beneficiu real – ori ai uitat de nu știu ce abonament, ori ți-e lene să cumperi de unde e mai ieftin, ori cumperi mult și arunci, ori cumperi de plictiseală, din neatenție etc. Când ai în minte aceste 2 obiective: 1. Maximizarea veniturilor și 2.

Maximizarea satisfacției obținute în urma cheltuielilor, vei vedea că majoritatea motivelor stupide de a cheltui vor dispărea.”

3 - Gătește acasă

Ai calculat vreodată câți bani pierzi doar din cauza faptului că ești atât de comod încât să mănânci deseori în oraș sau să comanzi mâncare ori de câte ori îți vine vreo poftă? Cu siguranță mult mai mulți decât dacă ai găti tu. Acum că ai la îndemână o aplicație de monitorizare a cheltuielilor, acest lucru îți va fi foarte clar.

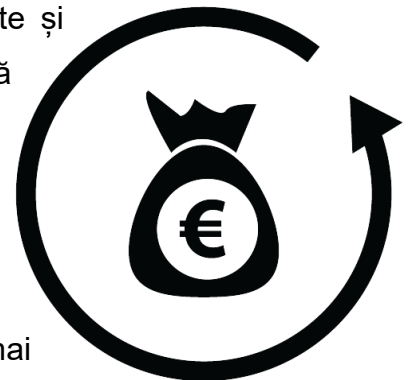
Da, e adevărat, pierzi mai mult timp gătind, dar economisești bani. Alege! **Timp sau bani.**

4 - Fă o listă de cumpărături!

De ce te ajută lista de cumpărături? Pentru că îți oferă claritate și ancorare în rațiune. Știi că ai de luat lapte, cartofi, pâine și ouă. Fără listă, mai mult ca sigur că pe lângă cele enumerate, vei mai adăuga în coș câteva cumpărături din impuls.

Dacă nu ai adăugat pe listă alte produse decât cele notate deja, înseamnă că fie ai uitat (cazul mai rar), fie nu ai nevoie de ele (cazul mai des).

Pont 1: Folosește aplicațiile magazinelor unde găsești reduceri.

Pont 2: Mergi la Lidl, găsești lucruri mai ieftine.

Pont 3: Mai uită-te o dată la videoclipul **6 METODE DE ECONOMISIRE**, [aici](#).

5 – Nu te duce la cumpărături când ești înfometat

Am simțit asta pe propria piele. Chiar am fost atent să văd dacă acționez diferit când mi-e foame. Și chiar este un pont super folositor, am rămas pur și simplu uimit că atunci când mi-e foame, sunt cu totul alt om și iau total alte decizii, nicidecum eficiente financiar.

Când mergeam la magazin pentru că acasă nu mai aveam nimic de mâncare și eram super lihnit, aș fi cumpărat toate prostiile, inclusiv foarte multe chestii dulci, lucruri pe care în mod normal nu le cumpăr, pentru că încerc să limitez cât mai mult consumul de zahăr.

Însă subconștientul vrea să obțină niște dopamină, așa că ți-o cere prin orice mijloace. Iar cum subconștientul este mult mai puternic decât partea conștientă, de multe ori cădem în capcana de a face cheltuieli impulsive.

Și acum mai am momente foarte rare în care mai merg la cumpărături înfometat și îmi place să mă observ cum tind să acționez impulsiv. Este bine că acum sunt conștient de acest lucru și îmi pot menține pofta sub control.

Evită să mergi la cumpărături când ți-e foame pentru că atunci nu vei putea lua decizii raționale!

6 - Folosește opțiunea Moneyback!

După cum probabil știi, mai toate băncile oferă Moneyback la diverse magazine (și nu sunt puține). Aruncă un ochi în lista respectivă, în funcție de banca la care încasezi salariul (sau poate folosești des Revolut, au și ei această opțiune) și probabil vei găsi anumite magazine pe care le frecventezi mai des.

Activează toate ofertele de MoneyBack dinainte, nu aștepta să mergi la magazinul respectiv pentru că cel mai probabil vei uita și nu vei mai profita de această promoție. Ele oricum rămân activate mult timp, săptămâni sau luni întregi, așa că într-o zi le-ai rezolvat pe toate.

De ce să nu primești **între 3 și 10%** înapoi de fiecare dată când faci o achiziție? Apropo, asta-i mai mult decât primești într-un cont de economii, la bancă, într-un an... și imposibil...

✓ **Task 17:** Activează chiar acum din aplicația de mobile banking (dacă are) sau Revolut opțiunile de moneyback.

7 - Renunță la abonamentele inutile!

Ai subscripții pe care nu le folosești foarte des dar totuși le plătești lună de lună? Scapă de ele! Nu e ca și cum nu le-ai mai putea activa din nou dacă simți nevoia.

Verifică-ți abonamentul TV, abonamentul de internet, cel de telefonie, Netflix, chiar și cel de la sală dacă nu frecventezi, sau orice alte abonamente pe care le ai și simți că în acest moment nu le folosești suficient și nu poți extrage plus valoare din ele.

Ori le reduci, ori le închei definitiv.

De exemplu, eu mi-am reziliat contractul de televiziune și internet pentru că pur și simplu nu mă uit deloc la televizor. De ce să plătesc un abonament aiurea? Acei bani ar putea fi foarte bine investiți.

Vei observa că ei se adună. Haide să facem niște calcule. Dacă reușești să economisești prin această metodă să zicem **20\$** pe lună și îi investești într-un ETF pe SP500 (nu e recomandare), cu un randament de 8% să zicem, după 20 de ani vei avea **10.982\$**.

Acum vei spune că e o sumă mică, mai mare deranjul. Da, nu este o sumă impresionantă, însă dacă ai fi continuat la fel timp de 20 de ani, nu ai fi avut deloc această sumă. Ar fi fost 0! Eu zic că e mai bine să ai decât 0\$. 😊

✓ **Task 18:** Pune acum pe foaie toate abonamentele pe care le ai și fă o introspecție serioasă. Dacă nu ai nevoie de ele sau nu ai nevoie în stadiul în care le ai acum, închide-le sau optează pentru o plată mai mică.

8 - Aplică regula de 24 de ore/ 30 de zile!

Regula de 24 de ore spune că, atunci când vezi ceva ce ți-a trezit o dorință intensă, dar de care nu ai nevoie, să aștepți 24 de ore înainte de a-l cumpăra.

Vorbim despre 24 de ore în cazul unor cheltuieli nu foarte mari, ci maxim de câteva sute de lei, poate maxim 500 de lei.

Ideea este că pe moment mulți dintre noi luăm decizii impulsive. De câte ori ți-ai cumpărat ceva și ai constatat peste o zi, 2, 3 că de fapt nu ai nevoie de acel lucru?

Atunci când facem cumpărături, vrem să fim cât mai raționali posibil, cu atât mai mult dacă nu avem o situație financiară foarte bună. Așteaptă să se disipe emoția și să revină rațiunea la putere și abia apoi fă achiziția, dacă vei mai simți nevoia.

Regula de 30 de zile spune același lucru, dar pentru cheltuieli mai costisitoare: **Așteaptă o lună până când vrei să cumperi un anumit lucru, nu lua o decizie din impuls!**

Hai să luăm un exemplu:

Îți dorești să-ți cumperi un nou telefon. Cel pe care îl ai acum își face treaba destul de bine dar tu îți dorești ultimul model, că mna... trebuie să fii la modă.

Ideea este că după o săptămână, telefonul acela nou va fi ceva obișnuit, dorința se va stinge și probabil vei regreta. După o săptămână, rămâi cu un telefon obișnuit dar mai sărac cu 2.000/ 3.000/ 6.000 RON!!! Sau cu o rată pe cardul de cumpărături de 12-24 de luni!!!

Observi că am pus accept pe „**dorință**”, nu-i așa? Gândește-te de 2 ori înainte să faci achiziția! Gândește-te de 10 ori dacă e nevoie!

Acum 3 luni am vrut să-mi cumpăr ultimul model de Iphone, 14 Pro Max. Eram foarte aprins să-mi schimb telefonul pe care îl am de aproape 3 ani și am tot căutat pe internet cele mai bune prețuri.

Cunoscând aceste reguli, nu m-am aruncat cu capul înainte, timp de vreo 2 săptămâni am tot căutat, am stat să mă întreb dacă am cu adevărat nevoie de ultimul model de Iphone și ușor ușor am realizat că acea dorință s-a stins. Mi-am dat seama că acei bani ar putea fi direcționați în altă parte și am renunțat. Sunt încă mulțumit de ce poate telefonul actual **și nu am nevoie** de un Iphone ultimul model.

Dacă nu te încadrezi nici în regula de 24 de ore, nici în cea de 30 de zile, atunci ia-ți timpul pe care îl consideri tu necesar. Nu trebuie să fie neapărat acest interval de timp, el este doar un guideline. Adaptează-l în funcție de situația ta concretă.

Dacă nicidecum nu poți să rezisti tentației impulsive, atunci încearcă următoarele tactici:

- ▶ Încearcă să inhibi rațional pornirea subconștientului de a te pune să faci acea achiziție
- ▶ Ia pe cineva cu tine la cumpărături sau ai pe cineva în preajmă care te poate ajuta să nu faci acea achiziție
- ▶ Cea mai multă energie rațională o ai dimineața, așa că încearcă să mergi atunci la cumpărături

 Fun fact: Metode de a reduce cheltuielile sunt la fel de multe pe câte scuze găsești tu să nu o faci! Însă depinde de tine să fii dispus să le și pui în aplicare.

Acum că am redus cheltuielile și banii tăi deja se strâng lună de lună, ce faci cu ei..?

„Dacă tu crezi că educația este scumpă, stai să vezi cât te costă ignoranța!” - Derek Bok

5. OBLIGATORIU! NU SĂRI PESTE ACEST PAS!

Îmi pare rău că nu pot sublinia suficient de mult importanța investiției în educație. Dar credemă pe cuvânt, asta este **CEA MAI BUNĂ DECIZIE** pe care o vei lua în viața ta. Vei fi uimit în momentul în care ți se va deschide o nouă lume și noi oportunități vor veni spre tine. Oportunități care au fost tot timpul acolo, pe lângă care ai trecut ani de zile. Așa că te rog, începe cu asta!

Știi că mai sus am vorbit despre acei minim 10% cu care te plătești înainte de toate **PE TINE!** Ei bine, a venit momentul să afli ce ai de făcut cu ei:

INVESTEȘTE ÎN TINE, ÎN CUNOȘTINȚELE TALE!

De ce nu îi investești direct ca să-ți aducă profit în bani? Pentru că **nu știi cum**, că de aia citești acest Ebook. Pentru că acele cunoștințe în care investești în primul rând, îți vor aduce de fapt profiturile în bani în al doilea rând. Cât timp nu știi cum să faci bani, nu poți investi decât în tine. Te rog, **NU sări treptele pentru că te sabotezi singur!**

Ai pus vreodată altor persoane întrebarea: „Vasile, am niște bani puși deoparte. În ce să investesc?”

Dacă da, atunci răspunsul e chiar sub nasul tău...

Adică tu vrei să spui că îți pui orbește banii tăi munciți din greu pur și simplu în recomandarea cuiva? Cât de nebunesc sună asta?

O parte din banii economisiți (de fapt **TOTI**, dacă ești la început de drum) îi investești în... în **EDUCAȚIA TA FINANCIARĂ**. Da, ca peste ceva timp, să fii tu acel Vasile pe care îl întreabă lumea în ce să investească. Și la rândul tău, să le dai același sfat.

De ce să le dai același sfat? Pentru că, în acel moment, vei fi convins de puterea educației și de rezultatele uimitoare pe care le-a adus în viața ta. Da, sună a clișeu, probabil te-ai plictisit de câte ori ai auzit asta...

Însă nimeni, absolut **nimeni nu o să aibă mai mare grijă de banii tăi decât tu însuși!** Însă înainte să ai grijă de ei, trebuie să știi cum să faci asta.

Și nimeni, absolut nimeni, cu orice educator financiar ai vorbi, nu îți va spune să investești în altceva decât în tine în primul rând. Nu e un clișeu, ci este un pas indispensabil în dezvoltarea ta financiară.

Pune-ți niște întrebări: De ce toți oamenii educați financiar, care au trecut prin proces, recomandă să începi **întotdeauna** cu tine și oamenii care nu au nicio legătură cu finanțele și cu educația cred că banii vin prima dată apoi educația? Chiar nu-i evident?

Dacă nu era nevoie de o cantitate mare de timp pentru a căuta toate feedback-urile celor care au spus că educația financiară le-a schimbat pur și simplu viața, atunci te-aș fi inundat aici cu aceste rezultate. Însă vreau să ai încredere în mine și încredere în proces. Iar procesul începe de aici, acesta este pasul 0.

Amintește-ți: „*orice călătorie începe cu un pas*”. Dacă tu sari acest pas, de fapt nu vei începe niciodată călătoria spre o situație financiară extraordinară. Doar te vei minți singur că o faci.

Pune mâna și citește, cumpără niște cursuri, dă follow unor antreprenori sau persoane care promovează educația pe Facebook și Instagram, mergi la seminarii, participă la ședințe de coaching 1to1, participă la webinarii gratuite, etc...

Este incredibil câte metode de a învăța există chiar aici lângă noi, la un click distanță. **Trebuie doar să vrei!**

Nu contează de unde înveți. Contează **SĂ ÎNVEȚI!**

Amintește-ți citatul lui **Steve Jobs**, fondatorul Apple:

„You can not connect the dots looking forward. You can only connect the dots looking backward”

De ce ai mereu de învățat pe parcursul vieții?

Pentru că după ce ai avansat la nivelul următor îți dai seama că ești din nou novice, îți dai seama că nu mai e suficient ce știai până acum. Tu ai învățat destul pentru nivelul la care erai, dar când ai avansat te-ai lovit iar de alte provocări, care necesită alt nivel de implicare, alte cunoștințe, altă mentalitate, etc...

Ei bine, așa îți dai seama că oamenii care le știu pe toate nu știu de fapt mai nimic, înseamnă că nu s-au dezvoltat deloc. Ei le știu pe toate pentru nivelul lor actual, care în acest caz, fiind vorba despre un mindset rigid, este unul destul de low level.

Nu poți spune că ai nevoie de același nivel de cunoștințe, networking, mentalitate, informații pentru a face 10.000\$ de care ai avut nevoie pentru a face 1.000\$, nu? Nu poți spune că pentru a câștiga de 10X mai mult ai nevoie de aceleași abilități de acum... E clar că nu-s suficiente. Trebuie să înveți din nou ca să depășești acel prag . De aia învățarea/ educația nu se termină niciodată!

✓ **Task 19:** Abonează-te la [ProActiverz](#) pe YouTube.

Recomand cu încredere următoarele cărți:

[Cel mai bogat om din Babilon - George Clason](#)

[Secretele mintii de milionar - T. Harv Eker](#)

[De la idee la bani - Napoleon Hill](#)

[Tata bogat, tata sarac - Robert Kiyosaki](#)

[Cadranul Banilor - Robert Kiyosaki](#)

[Banii: Stapaneste jocul - Tony Robbins](#)

[De neclintit - Tony Robbins](#)

Pluuuuuuus multe altele...

După ce o să te educi financiar și o să te uiți înapoi la tot drumul pe care l-ai parcurs, o să-ți dai seama că a fost una dintre cele mai bune decizii pe care le-ai luat. Nu trebuie să mă crezi pe mine. Aplică tu singur și fii mândru de decizia pe care ai luat-o!

Dă-i drumul, nu mai aștepta!

„Banii pe care îi câștigi sunt un simbol al valorii pe care o creezi!” - Idowu Koyenikan

6. Crește-ți venitul

Ruta clasică promovată de majoritatea coach-ilor și trainer-ilor financiari pentru a atinge independența financiară (sau oricare ar fi obiectivele tale financiare) este următoarea: **Câștigă bani – economisește – investește**. Ceea ce e foarte adevărat, de altfel. O să ajungi în acest fel unde ți-ai propus. Dar în cât timp? Pentru că tocmai din acest motiv investești. Pentru a-ți salva timp, pentru libertate!

Pentru a face lucrurile mai simple pentru tine, găsești aici un alt [CALCULATOR](#) care simulează dobânda compusă, astfel încât să afli de cât timp ai nevoie pentru a ajunge la suma pe care tu ai calculat-o.

Initial Investment *

Amount of money that you have available to invest initially.

Step 2: Contribute

Monthly Contribution

Amount that you plan to add to the principal every month, or a negative number for the amount that you plan to withdraw every month.

Length of Time in Years *

Length of time, in years, that you plan to save.

Step 3: Interest Rate

Estimated Interest Rate *

Your estimated annual interest rate.

Interest rate variance range

Range of interest rates (above and below the rate set above) that you desire to see results for.

Step 4: Compound It

Compound Frequency

Times per year that interest will be compounded.

CALCULATE
RESET

The Results Are In

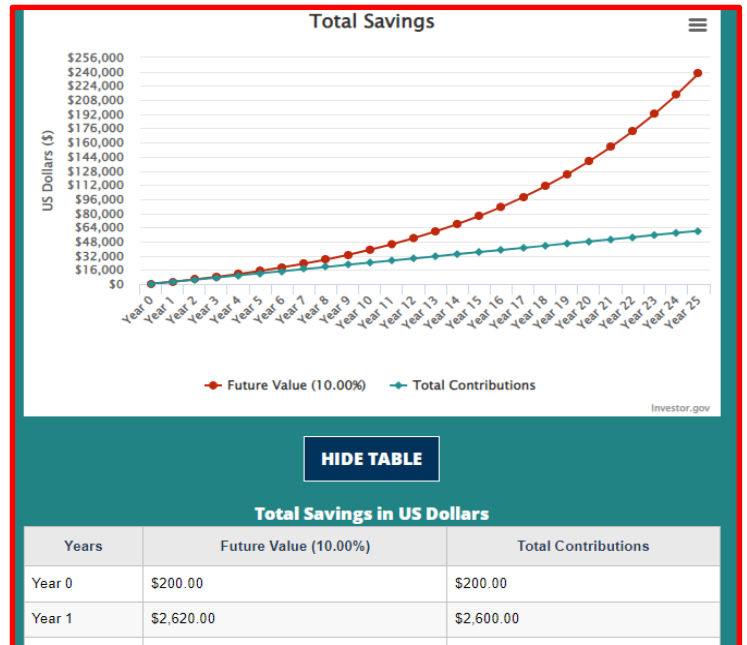
In **25** years, you will have **\$238,199.88**

The chart below shows an estimate of how much your initial savings will grow over time, according to the interest rate and compounding schedule you specified.

Please remember that slight adjustments in any of those variables can affect the outcome. Reset the calculator and provide different figures to show different scenarios.

După cum vedem, după 25 de ani vei ajunge la o sumă mai mare sau mai mică. Acum depinde de fiecare dacă este mare sau mică, de situația lui personală și de cheltuielile sale anuale. Ți se pare puțin după 25 de ani, 238.000\$? E totuși un orizont destul de mare de timp ai putea spune. Și chiar este, cine naiba poate aștepta 25 de ani?

Haide să-ți zic eu ceva totuși:

În primul rând, dacă nu te-ai educa financiar, mai mult ca sigur că după 25 de ani nu ai avea nici măcar jumătate din această sumă, nici măcar un sfert. De ce? Pentru că ai cheltui cam tot ce câștigi sau dacă ai avea economii nu ai ști ce să faci cu ele, probabil nu ți-ai permite să investești 200\$ lunar și, pe lângă asta, nu ai obține acel randament de 10% care este extrem de important.

În al doilea rând, tocmai ai pus în practică **secretul bogaților: Faci bani în timp ce dormi**. Uită-te bine pe grafic și observă care sunt banii cu care tu ai contribuit (**linia albastră**) și care sunt banii făcuți de banii tăi (**linia roșie**). Cu alte cuvinte, sumele pe care tu le-ai investit sunt infime, însă educația financiară, prin dobânda compusă te-a dus pe lună 🚀. **Aceasta este puterea educației financiare!**

Gândește-te așa: Vrei să pierzi sute de mii de dolari sau vrei să câștigi sute de mii de dolari? **Tu alegi!**

Bun, revenim la **Câștigă bani – economisește – investește**. Însă, ce omit mulți educatori financiari, e că poți accelera drumul către unde vrei să ajungi. Poți apăsa pedala de accelerație mai tare.

Cum...?

Dacă mai devreme am vorbit despre primul pilon în atingerea mai rapidă a obiectivelor financiare, este momentul să vorbim despre al doilea și cel mai important: **creșterea veniturilor tale.** 🚀

În ceea ce privește reducerea cheltuielilor, la un moment dat te lovești de un zid. Nu poți să mănânci pateu cu pufuleți 10 ani și să trăiești într-o garsonieră care stă să pice. Nu acesta este scopul. Oricum nu ai putea face asta pentru că ai simți că trăiești în cel mai josnic mod posibil și la un moment dat ai claca!

Mult timp, poate mai mult decât trebuia, tot focusul meu a fost aici. Pe reducerea cheltuielilor. Am neglijat complet creșterea veniturilor care te poate propulsa cu adevărat către atingerea obiectivelor tale financiare, oricare ar fi ele.

Nu am auzit de la niciun educator financiar de top să spună că reducerea cheltuielilor este acel fast-track. Nu am auzit de la niciun investitor să spună că reducerea cheltuielilor l-a ajutat să aducă sume din ce în ce mai mari pe portofoliu.

Însă, în atunci când vine vorba de creșterea veniturilor, **Sky is the limit!** Sau **you are the limit!**

Acum, fie ți se mărește salariul, fie primești bonusuri, fie primești o moștenire, fie îți mai iei un job part-time (gen Uber, Glovo, etc.), fie îți dezvolti una (sau mai multe) idei din cele pe care o să ți le prezint în continuare:

Metode de creștere a venitului și de venit pasiv

Înainte să trecem în revistă câteva metode prin care poți încasa venit pasiv, hai să facem o diferență între venitul activ și cel pasiv.

Venit activ = bani din job, bani din muncă activă. Cu alte cuvinte, nu muncești, nu ești plătit. Se întâmplă ceva cu tine, nu mai poți schimba timpul pentru bani, adio salariu. Asta-i marea problemă a venitului activ! Și din păcate mulți se concentrează exclusiv pe acest tip de venit.

Scaunul lor are doar un picior financiar. Imaginează-ți cum ar arăta un scaun doar cu un singur picior. Acum imaginează-ți că te așezi pe acel scaun. Cât de sigur de simți?

Venit pasiv = bani pe care îi câștigi fără să muncești. Cunoscut și ca „bani în timp ce dormi”.

Nu o să te mint. Trebuie să depui ceva efort la început pentru a construi o fundație solidă care să susțină generarea venitului pasiv. Deși sună ușor în teorie, tot nu scapi de muncă. Dar după câteva sacrificii, te poți bucura toată viața de bani care vin fără să miști un deget.

Sună bine? Hai să vedem...

1 - Marketing afiliat

Bun. Ce înseamnă marketing afiliat? La modul cel mai simplu, tu ajuți o anumită companie să-și vândă produsele sau serviciile. Iar la schimb primești un comision care, de obicei, e exprimat în procent.

De exemplu: o librărie vinde o carte cu 50 de lei, iar procentul de afiliat este de 20%. În cazul în care clienții achiziționează cartea prin linkul tău de afiliat, tu primești 20% din vânzare. Adică 10 lei. Fără să faci nimic.

Banii pe care îi faci prin această metodă depind doar de tine. Poți face marketing afiliat aproape la orice produs.

2 – Înființarea unui blog

Printr-un blog poți câștiga bani prin mai multe metode: bani din publicitate, cursuri, link-uri de afiliere, produse, sponsorizări, etc. O să muncești la început pentru a construi un blog estetic și vizitat, însă rezultatele pot fi foarte frumoase.

3 – Vlogging

Un canal de youtube poate fi o altă sursă excelentă de venit pasiv. Dacă ai o pasiune pe care o faci cu drag, de ce să nu o arăți și altora pe youtube. Crede-mă că audiență se găsește pentru oricine. Necesită efort, desigur, ca orice altă idee de aici, însă se poate dovedi o sursă nesperată de cashflow.

4 - Închiriere auto

Dacă ții mașina mai mult în parcare și te înduri să o împrumuți altora care vor să facă ride-sharing sau livrări, asta poate fi o metodă bună de venit pasiv. Sau poți cumpăra o mașină foarte ieftină, care să respecte normele companiilor de ride-sharing și livrări și să o dai spre închiriere. Intră pe grupuri de Facebook, caută platforme care se ocupă cu aceste servicii și vezi ce oferte au sau intră pe site-uri de lichidări și executări silite pentru a găsi niște vehicule la prețuri mai bune decât cele pe care le găsești de exemplu pe OLX sau Autovit.

Cunosc personal persoane care fac peste 5.500 RON/ lună brut doar cu 3 mașini închiriate la Bolt. Asta pe lângă jobul lui de 8 ore. Deci se poate.

5 - Închiriere biciclete

Surprinzător, însă cel puțin în București această metodă funcționează foarte bine. Este o cere foarte mare, în special de la livratorii de mâncare, gen Tazz, Glovo, Food Panda, Uber Eats, etc. O bicicletă o poți închiria începând de la 50 de lei/ săptămână până la 100-110 lei/ săptămână, iar costul ei de achiziție poate fi de la 300 de lei până la cât ești tu dispus să dai pe ea.

Dacă achiziționezi o bicicletă cu 500 de lei și o închiriezi cu 70 de lei/ săptămână, în 7 luni deja ți-ai scos banii, presupunând că o închiriezi 100% din timp. Desigur, asta nu se va întâmpla, însă și dacă îți scoți banii pe ea într-un an de zile, tot este o investiție foarte bună.

6 - Închiriere apartament în regim hotelier

Prin intermediul unor site-uri precum Booking sau Airbnb, îți poți închiria apartamentul (dacă ai unul) în perioadele în care tu ești plecat din oraș sau pe weekend, inclusiv o zi. Mai există și opțiunea în care poți face o subînchiriere a apartamentului în care stai cu chirie. Desigur, proprietarul imobilului trebuie să-și dea acordul.

7 - Vânzarea de produse digitale

Mai nou poți crea agende, cărți de colorat, jurnale, cărți, etc. pe care să le vinzi pe amazon kindle publishing (AKP). Dacă reușești să scoți ceva estetic, diferit de ce e pe piață, poți genera un venit pasiv frumos.

De asemenea, poți crea diferite Ebook-uri în care să pui expertiza ta (cum este cel pe care îl citești acum) și să îl vinzi contra-cost.

8 - Investiții la bursă

Poate metoda preferată a bogaților o reprezintă investițiile la bursa de valori. Fie că au afaceri gigant în spate sau start-up-uri, bursa de valori are un loc bine stabilit în viața lor. Acum, actul în sine de a investi e destul de pasiv. Munca activă aici se bazează pe cercetare, aici se face diferența între investitori și păcălici.

Îți dau un pont: dacă alegi să investești în fonduri de indici/ ETF (S&P500, BET, etc...), chiar și munca de cercetare e pasivă. În schimb, acțiunile (Microsoft, Apple, Petrom, Banca Transilvania, Amazon, Google, BRD, etc...) sunt cele care necesită mai mult timp de cercetare, dar rezultatele pot fi pe măsură.

Nu uita! Dacă îți dorești să investești profitabil la bursă, cu doar 5 minute pe lună, am un material **100% GRATUIT** care te va învăța cum să ajungi **de la 0 la prima ta investiție profitabilă pe bursă!** 🚀 Accesează www.gabrielbalu.ro pentru a intra în posesia lui după ce parcurgi acest material. ✅

9 - Dividende din acțiuni

Metoda asta se leagă de cea de mai sus. Fie că investești în ETF-uri sau în acțiuni, în ambele variante te poți bucura de dividende.

Simplu spus, dividendele sunt o parte din profitul companiei în care tu ai investit, pe care aceasta decide să-l dea înapoi investitorilor, adică ție. Procentele variază între 1 și 15%, în funcție de companie, dar media cred că este undeva la 3-6% pe an din investiția ta, fără să faci absolut nimic. Ai cumpărat compania/ ETF-ul și aștepti dividendele.

Pont: **bursa din România**, în ultimii ani, este pe **primul loc ÎN LUME** la randamentul dividendelor oferite de companii!

10 - Investiții în imobiliare

Dacă dispui de o sumă mai mare de bani, îți poți îndrepta atenția către imobile, considerate una dintre cele mai sigure investiții. Foarte mulți sunt îndrăgostiți de această clasă de active. Randamentul mediu pe care îl poți obține este între 5-7% pe an. Avantajul este că pe lângă venitul pasiv, din chirie, ele se și apreciază în timp.

Dacă nu dispui de o sumă mare de bani dar totuși vrei să simți că ești investitor în imobiliare, poți face acest lucru și pe bursă, prin REIT-uri, pe care le cumperi asemenea unor acțiuni. Ele îți vor trimite dividende fie lunar, fie trimestrial, fie anual.

De asemenea, poate că tu nu ai banii de a investi în imobiliare, însă știi pe cineva care îi are. Banca! Da, poți face credit la bancă pentru a-ți lua un apartament și să-l dai în chirie, iar chiria pe care o primești să-ți acopere rata lunară.

Se numește **leverage**, sau **efect de levier**, sau că **te folosești de banii altor persoane**. De fapt, bogații așa investesc în imobiliare, nu cu banii lor. Ei își iau un credit de la bancă pentru a-și maximiza randamentele.

11 – Scrii articole plătite

Sunt anumite site-uri care te plătesc dacă scrii un articol care să conțină un anumit număr de cuvinte. Dacă te pricepi destul de bine pe un anumit domeniu, poți face un parteneriat cu una sau mai multe companii care activează acolo și să fii plătit pentru articolele pe care le scrii.

12 - Nu în ultimul rând - **INVESTIȚIA ÎN TINE**

Mai e nevoie să insist? Dacă vrei **cele mai bune rezultate EVER**, asta e **SINGURA** metoda sigură prin care le vei obține pe toate cele de mai sus! Asta îți va crește veniturile mai mult ca orice altă abordare.

✓ **Task 20:** Alege o idee de mai sus sau una pe care o ai de mult timp în minte și pur și simplu **ÎNCEPE!**

„Singura călătorie imposibilă este cea pe care niciodată nu o începi!” - Tony Robbins

7. Ce mai aștepti?

Mă repet. Acestea sunt **sfaturi simple**, dar pe care **MAJORITATEA NU LE APLICĂ!** Tu fii diferit! Tu pune în practică ce înveți, nu pierde timpul citind și trecând mai departe.

Încetează să te mai identifici cu mentalitatea omului sărac. Acum ai **conștientizat** că acele convingeri nu-ți aparțin, că au fost introduse în subconștientul tău de factori externi și le poți schimba. **De aici, de astăzi începe un nou drum financiar pentru tine.** De acum ieși de pe ruta trasată de societate și o iei pe un drum al tău, pe care ți-l trasezi singur, fără frica de a fi judecat și criticat, pentru că este viața ta!

Ține minte: **cu cât începi mai repede, cu atât rezultatele vor fi mai mari.**

Așa că...

NU MAI AȘTEPTA!

DĂ-I DRUMUL!

INDEPENDENȚA FINANCIARĂ ÎNSEAMNĂ, MAI PRESUS DE TOATE, LIBERTATE! ȘI SUNT SIGUR CĂ ȚI-O DOREȘTI!

Nu uita: Secretul vieții este să dăruiești! - Tony Robbins

Așa că dăruiește acest Ebook la rândul tău oricărei persoane care simți că ar avea de câștigat de pe urma lui.

Un singur lucru te rog. Dacă apreciezi munca și timpul investit în crearea acestui material, m-ar ajuta foarte mult un feedback sincer din partea ta la gabriel@proactiverz.ro și un tag la story după ce l-ai terminat.

SUCCES!

Pe mine mă poți contacta oricând pe [Instagram](#) și [Facebook](#).

Te aștept cu un follow pe insta la [gabrielbalu24](#) și [proactiverz](#) și un subscribe la canalul de YouTube [ProActiverz](#).

De asemenea, te aștept în grupul [Primii pași în investiții profitabile pe bursă](#) să avem discuții constructive și proactive și să facem profituri împreună.

Te salut!

Ne mai vedem!

